

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

Кафедра міжнародної торгівлі і маркетингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА

ПРОГРАМА

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

ФОРМА НАВЧАННЯ

«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

05 Соціальні та поведінкові науки

051 Економіка

Заочна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему Фінансові інновації у міжнародній діяльності банків

здобувача(ки) Балан Юлія Ігорівна

Науковий(ва) керівник(ця): Доцент кафедри
міжнародної торгівлі і маркетингу Іринчина Інна Борисівна

(підпис)

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною
комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувачка кафедри: д-р екон.наук,
професорка Циганкова Т.М.

(підпис)

Київ 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

Кафедра міжнародної торгівлі і маркетингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА **МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА**
спеціальність **051 Економіка**
галузь знань **05 Соціальні та поведінкові науки**

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми
Ярослава СТОЛЯРЧУК

18.06. 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Професор, доктор наук,
Циганкова Т.М.

18.06. 2025 р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти Балан Юлії Ігорівні
(прізвище, ім'я, по батькові)

заочної форми навчання
очної (денної), заочної, дистанційної

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему Фінансові інновації у міжнародній діяльності банків

Тему затверджено наказом ректора Університету від " 09 " грудня 2024 р. № 2033-ст

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах:
вторинних джерел наукової і статистичної інформації

План кваліфікаційної магістерської роботи

Розділ 1	Теоретичні засади формування фінансових інновацій у міжнародній банківській діяльності (назва розділу)
Розділ 2	Дослідження фінансових інновацій у міжнародній практиці банківській діяльності (назва розділу)
Об'єкт дослідження:	процес впровадження фінансових інновацій у міжнародній банківській діяльності
Предмет дослідження:	теоретичні засади та практичні аспекти реалізації фінансових інновацій у сфері міжнародної банківської діяльності.
Мета кваліфікаційної магістерської роботи:	полягає в дослідженні фінансових інновацій у міжнародній діяльності банків, визначенні викликів, ризиків і тенденцій їх впровадження, а також формуванні напрямів удосконалення інноваційної банківської діяльності.

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	Розкрити зміст поняття фінансових інновацій, описати їх основні ознаки, функції та класифікацію. Важливо проаналізувати чинники, що зумовлюють необхідність інновацій у фінансовому секторі в умовах глобалізації. Розглянути еволюцію фінансових інновацій у банківській системі та простежити ключові етапи їх розвитку у міжнародній практиці. Окрему увагу приділити аналізу сучасних підходів до оцінки ролі фінансових інновацій у трансформації банківських послуг.
У розділі 2	Оцінити практику впровадження фінансових інновацій у провідних міжнародних банках. Необхідно проаналізувати і дослідити особливості використання цифрових технологій у банківських продуктах і послугах на глобальному рівні. Розглянути приклади застосування таких інструментів, таких як мобільний банкінг, штучний інтелект, блокчейн, цифрові валюти тощо. Важливо виявити переваги й обмеження інноваційних рішень у контексті міжнародної банківської конкуренції. Визначити ключові виклики, пов'язані з цифровізацією банківської сфери, та окреслити напрями подальшого розвитку.

Завдання підготував
науковий керівник

(підпис)

Іринчина І.Б.

(Прізвище та ініціали)

« » 2024 р.

Завдання одержав
здобувач

(підпис)

Балан Ю.І.

(Прізвище та ініціали)

« » 2024 р.

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 69 сторінки, 5 таблиць, 6 рисунків. Спинок використаних джерел з 59 найменувань.

Фінансові інновації у міжнародній діяльності банків

Об'єктом дослідження є процес впровадження фінансових інновацій у міжнародній банківській діяльності.

Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні аспекти реалізації фінансових інновацій у сфері міжнародної банківської діяльності на глобальному рівні.

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи полягає в аналізі та дослідженні фінансових інновацій у міжнародній діяльності банків, визначенні викликів, ризиків і тенденцій їх впровадження, а також формуванні ефективних напрямів удосконалення інноваційної банківської діяльності.

Завданнями роботи є:

1. Дослідити сутність, види та класифікацію фінансових інновацій у банківському секторі.
2. Визначити головні виклики та ризики, які виникають при впровадженні фінансових інновацій у міжнародному банківському секторі.
3. Проаналізувати сучасні тенденції у впровадженні фінансових інновацій у міжнародних банках.
4. Дослідити нинішній стан та перспективи впровадження фінансових інновацій у міжнародній діяльності банків.
5. Визначити кількісні та якісні зрушення, які відбуваються внаслідок використання цифрових технологій та фінтех-рішень.
6. Розробити напрями за для удосконалення управління та регулювання фінансовими інноваціями у міжнародній банківській діяльності.

Практичне цінність отриманих результатів полягає в тому, що висновки та рекомендації, сформульовані в роботі за для впровадження фінансових інновацій можуть бути застосовані як міжнародними, так і українськими банками з метою підвищення ефективності їх діяльності, конкурентоспроможності та цифрової трансформації.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи: 2025 р.

Рік захисту роботи: 2025 р.

Ключові слова: фінансові інновації, міжнародна банківська діяльність, цифрові технології, фінтех, банківський сектор, ризики, регулювання, штучний інтелект, тенденції, напрями удосконалення, управління інноваціями.

В і д г у к
на кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувачки факультету Міжнародної економіки і менеджменту
освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка»
Балан Юлії Ігорівни
на тему: **Фінансові інновації у міжнародній діяльності банків**

1. **Актуальність теми:** Інноваційний розвиток фінансового сектору Глобальної економічної системи спрямований на забезпечення безпечності та швидкості банківських операцій. Оптимізація інтеграції України у прибутковий простір міжнародних економічних відносин має бути підкріплена транспарентною роботою банківського сектору, приведеного у відповідність інноваційним реаліям. Робота автора вкрай важлива й актуальна.
2. **Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи:** автором детально проаналізовано ключові параметри фінансових інновацій наявних у міжнародній діяльності банків. Важливими є представлені авторські пропозиції стосовно практики формування національної банківської стратегії оптимального функціонування у межах Глобальної фінансової системи нового виміру.
3. **Наявність самостійних розробок автора:** Робота містить детальний огляд трендів розвитку фінансових інновацій з акцентуванням на загрози та переваги для Світогосподарської системи. Автором представлено особисте бачення проблематики інтенсифікації інноваційного розвитку банків України.
4. **Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій:** цінним є опрацювання кількісних і якісних зрушень у банківському секторі внаслідок використання цифрових технологій та фінтех рішень. Представлено аналітичне дослідження ризиків впровадження фінансових інновацій внаслідок регуляторних особливостей функціонування банківського сектора держав.
5. **Наявність недоліків:** робота набула б більшої практичної цінності у разі спроб автора висвітлити проблематику гармонізації регуляторної підтримки інноваційного розвитку національних банківських інституцій у відповідності глобальними зрушеннями фінансового сектору.
6. **Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ЕК:** бакалаврське дипломне дослідження виконано при дотриманні норм Вищої освіти та у відповідності з методичними рекомендаціями, що дозволяє рекомендувати роботу до захисту

Наукова керівниця: доцентка кафедри міжнародної торгівлі і маркетингу,
к.е.н.

Іринчина І.Б.

5 червня 2025р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ІННОВАЦІЙ У МІЖНАРОДНІЙ БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	7
1.1. Сутність, види та класифікація фінансових інновацій у банківському секторі.....	7
1.2. Зовнішні та внутрішні фактори впливу та ризики впровадження фінансових інновацій у міжнародному банківському секторі	17
1.3. Тенденції впровадження фінансових інновацій у міжнародних банках ..	28
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ ІННОВАЦІЙ У МІЖНАРОДНІЙ ПРАКТИЦІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	35
2.1. Аналіз стану та перспектив впровадження фінансових інновацій у міжнародній діяльності банків	35
2.2. Кількісні та якісні зрушення у міжнародному банківському секторі внаслідок використання цифрових технологій та фінтех-рішень	45
2.3. Напрями удосконалення управління та регулювання фінансовими інноваціями у міжнародній банківській діяльності.....	52
ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	65

ВСТУП

Актуальність теми. У контексті трансформаційних змін та глобалізації економічних процесів суттєво зростає роль і значення інновацій. Сучасні тенденції розвитку економіки багатьох країн свідчать про те, що інноваційний прогрес розглядається як один із ключових чинників забезпечення економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності. Зокрема, розвиток новітніх технологій у сфері банківського обслуговування є складовою частиною ширшого процесу інноваційної модернізації, що охоплює глобальну економіку. Формування сучасних підходів до розуміння ролі інноваційної діяльності має тривалу історичну еволюцію, в межах якої посилюється вплив наукових розробок на функціонування кредитно-фінансових установ у процесі переходу від однієї економічної епохи до іншої.

Механізми дистанційного банківського обслуговування отримали значний імпульс до розвитку на глобальному рівні. Під впливом пандемії COVID-19 та карантинних обмежень фінансові установи різних країн активно впроваджували віддалені формати роботи для персоналу, розширювали функціонал мобільних додатків і цифрових каналів обслуговування клієнтів. Це сприяло підвищенню ефективності банківських операцій, зниженню транзакційних витрат і покращенню доступності фінансових послуг. В умовах геополітичних потрясінь та інших кризових ситуацій ці процеси прискорюються ще більше, оскільки банки змушені адаптувати свої операційні моделі до надзвичайних умов, оптимізувати цифрову інфраструктуру та забезпечувати безперервність фінансових послуг.

Попри значний прогрес у цифровізації фінансового сектору, нерівномірний доступ населення до цифрових банківських технологій залишається викликом у багатьох країнах. Навіть у періоди тривалих криз частина громадян залишається недостатньо обізнаною з новітніми цифровими фінансовими інструментами, що зумовлює необхідність розширення програм

фінансової інклюзії, підвищення рівня цифрової грамотності та впровадження ініціатив, спрямованих на усунення цифрового розриву в банківській сфері.

Останнім часом банківська система України зазнала значних потрясінь та функціонує в умовах підвищеного рівня невизначеності й ринкової турбулентності. Факторами, що спричинили такі виклики, стали пандемія COVID-19 та запроваджені з 2020 року карантинні обмеження, а також повномасштабні військові дії, які розпочалися 24 лютого 2022 року. Указані події істотно прискорили процеси цифрової трансформації банківської діяльності, сприяючи впровадженню широкого спектра інновацій, спрямованих на спрощення фінансових процедур, підтримання стабільності банківської системи та мінімізацію впливу зовнішніх загроз, включно з перенесенням основних операційних центрів у більш безпечні регіони.

Питання запровадження інновацій у банківській діяльності розглядали у своїх працях наступні науковці: Ніколайчук Ю., Наконечна О., Михайлик О., Криховецька З., Левандівський О., Романовська Ю., Складанюк М., а також ряд інших науковців.

Метою роботи є дослідження фінансових інновацій у міжнародній практиці банківської діяльності.

Відповідно до мети було визначено наступні завдання дослідження:

- дослідити сутність, види та класифікація фінансових інновацій у банківському секторі;
- визначити виклики та ризики впровадження фінансових інновацій у міжнародному банківському секторі;
- проаналізувати тенденції впровадження фінансових інновацій у міжнародних банках;
- здійснити аналіз стану та перспектив впровадження фінансових інновацій у міжнародній діяльності банків;
- визначити кількісні та якісні зрушення у міжнародному банківському секторі внаслідок використання цифрових технологій та фінтех-рішень (на прикладі ТНБ);

– розробити напрями удосконалення управління та регулювання фінансовими інноваціями у міжнародній банківській діяльності.

Об’єктом дослідження є процес впровадження фінансових інновацій у міжнародній діяльності банків.

Предметом дослідження є теоретичні засади фінансових інновацій у міжнародній банківській діяльності.

У процесі дослідження застосовано комплекс методів, що забезпечують всебічний аналіз досліджуваної проблематики. Зокрема, використано описовий метод, який дозволяє систематизувати та узагальнити теоретичні аспекти досліджуваного явища; статистичний метод, що передбачає обробку, аналіз і інтерпретацію кількісних даних для виявлення закономірностей та тенденцій; монографічний метод, що сприяє глибокому вивченню окремих аспектів досліджуваної проблеми на основі детального аналізу використання цифрових технологій та фінтех-рішень; аналітичний метод, який використовується для опрацювання отриманих даних, виявлення причинно-наслідкових зв’язків і формування наукових узагальнень; табличний та графічний метод для візуалізації результатів дослідження.

Теоретичне та практичне значення отриманих результатів. Теоретичне значення отриманих результатів полягає дослідженні сутності, видів та класифікації фінансових інновацій у банківському секторі, визначенні викликів та ризиків впровадження фінансових інновацій у міжнародному банківському секторі, дослідженні тенденції впровадження фінансових інновацій у міжнародних банках. Практичне значення отриманих результатів полягає в аналізі стану та перспектив впровадження фінансових інновацій у міжнародній діяльності банків, дослідженні кількісних та якісних зрушення у міжнародному банківському секторі внаслідок використання цифрових технологій та фінтех-рішень, розробці напрямів удосконалення управління та регулювання фінансовими інноваціями у міжнародній банківській діяльності.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ІННОВАЦІЙ У МІЖНАРОДНІЙ БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Сутність, види та класифікація фінансових інновацій у банківському секторі

Фінансові інновації у банківській діяльності не мають єдиного загальноприйнятого визначення у науковій літературі, що зумовлює необхідність аналізу різних наукових підходів до їх трактування. Серед досліджень вітчизняних учених, що заслуговують на увагу, варто виокремити визначення З.К. Шмігельської, яка розглядає фінансові інновації в банківській сфері як результат діяльності банку, спрямований на створення нових фінансових продуктів, технологій та управлінських методів з метою отримання додаткових доходів і забезпечення конкурентних переваг [1]. Водночас цей підхід не охоплює інноваційні вдосконалення вже існуючих фінансових продуктів і послуг, що є важливим аспектом інноваційного процесу.

Більш розширене трактування фінансових інновацій у банківській діяльності запропонувала С. Б. Єгоричева. Вона диференціює це поняття за двома рівнями: у вузькому розумінні фінансові інновації передбачають розробку та впровадження нових або суттєво вдосконалених банківських продуктів і послуг, які відповідають актуальним або потенційним фінансовим потребам клієнтів, інтересам банку та вимогам регуляторної політики. У широкому розумінні фінансові інновації охоплюють створення додаткової цінності для всіх зацікавлених сторін банку через якісні трансформації фінансових послуг, процесів, бізнес-моделей та стратегій, що базуються на впровадженні нових ідей, знань і технологій [2].

Цікавий підхід до класифікації фінансових інновацій у банківському секторі представлений у дослідженнях О.В. Дзюблюка, який пропонує

розглядати їх через призму функціонального підходу. Він виділяє три основні функції фінансових інновацій: відтворювальну, що забезпечує розвиток фінансової системи; інвестиційну, яка сприяє залученню та ефективному розподілу ресурсів; а також стимулюючу, що сприяє зростанню фінансової активності суб'єктів господарювання [3].

Різноманітність наукових підходів до визначення сутності фінансових інновацій у банківській діяльності не є взаємовиключною, а навпаки, відображає їхній багатогранний характер.

Таблиця 1.1 - Сучасні підходи до визначення терміну «банківська інновація» [4]

Автор	Визначення поняття «банківська інновація»
С. Б. Єгоричева	Результатом діяльності банку є отримання додаткових доходів через створення сприятливих умов для формування та розміщення ресурсного потенціалу, що здійснюється шляхом впровадження інновацій, які сприяють підвищенню прибутковості клієнтів.
В. О. Ткачук	Підсумком модернізації всіх аспектів функціонування банку є вдосконалення банківських послуг, бізнес-процесів, сервісу, організації, управління та маркетингових стратегій, що забезпечує конкурентні переваги на ринку.
Я. М. Кривич	Інноваційна діяльність банку досягає свого завершення у вигляді впровадженого в практику нового або покращеного банківського продукту чи послуги.
І. Т. Балабанов	Як складова фінансових інновацій, кінцевий результат інноваційної діяльності реалізується у формі нового банківського продукту або операції.
В. С. Викулов	Створення банківського продукту з покращеними споживчими характеристиками порівняно з попередніми пропозиціями, розробка принципово нового продукту для задоволення раніше неохоплених потреб клієнтів або застосування більш ефективної технології його створення.
О. В. Меренкова	Запровадження нових технологічних рішень у банківську діяльність, що відзначаються вищим рівнем технологічного розвитку та покращеними споживчими властивостями.

Автор С. Б. Єгоричева, акцентує увагу на економічній ефективності інновацій, визначаючи їх як інструмент отримання додаткових доходів банку та підвищення прибутковості клієнтів. В. О. Ткачук розглядає банківські інновації як процес модернізації, спрямований на вдосконалення послуг, сервісу та управлінських процесів задля забезпечення конкурентних переваг. Інші дослідники, такі як Я. М. Кривич та І. Т. Балабанов, зосереджуються на

кінцевому результаті інноваційної діяльності, підкреслюючи, що банківські інновації набувають форми нового або вдосконаленого продукту чи операції. Водночас В. С. Викулов та О. В. Меренкова акцентують увагу на якісних характеристиках банківських інновацій, підкреслюючи їхню спрямованість на задоволення нових потреб клієнтів, підвищення технологічного рівня та покращення споживчих властивостей банківських продуктів.

Особливість цих інновацій визначається специфікою фінансового сектора та ринку банківських послуг, що підтверджується дослідженнями таких вчених, як О.В. Дзюблук, В.В. Ткачук, М.Ю. Шевцова та інших. Вони наголошують на унікальності банківської сфери, використовуючи такі характеристики, як «специфічна сфера», «особливий фінансовий продукт», «унікальне соціально-економічне середовище» та «фінансові послуги особливого характеру» [3]. Таким чином, фінансові інновації в банківській діяльності можна розглядати як складний багаторівневий процес, що об'єднує створення, вдосконалення та адаптацію фінансових продуктів, технологій і підходів до управління відповідно до динамічних змін ринкового середовища.

У сучасному науковому дискурсі поняття «фінансові інновації в банківській діяльності» розглядається як процес впровадження комплексних заходів, спрямованих на вдосконалення існуючих і розробку нових фінансових інструментів, технологій, послуг та методів управління, що використовуються банківськими установами для зміцнення конкурентних позицій і збільшення прибутковості [5]. Поділяємо таке трактування, оскільки воно охоплює широкий спектр інноваційних змін у фінансовій сфері банківської діяльності.

З огляду на зазначене, сучасні фінансові інновації у банківській сфері включають як розширення присутності існуючих фінансових продуктів на нових сегментах ринку, так і розробку принципово нових послуг у межах традиційних ринкових ніш. Крім того, вони охоплюють започаткування нових напрямів банківської діяльності, впровадження прогресивних управлінських підходів, використання новітніх інформаційних технологій та удосконалення

алгоритмів надання банківських послуг з метою підвищення їхньої ефективності та зниження витрат[6].

Таким чином, результатами фінансових інновацій у банківській діяльності можуть бути не лише нові фінансові продукти чи послуги, але й управлінські або технологічні рішення, які є новими як для конкретного банку, так і для банківського ринку загалом.

У науковій літературі представлені різні підходи до класифікації фінансових інновацій у банківській сфері, проте, на нашу думку, найбільш ґрунтовну класифікацію запропонував С.В. Іванов [7], розподіливши їх за ключовими ознаками. Візуалізація цієї класифікації наведена у таблиці 1.1.

Таблиця 1.2 – Класифікація фінансових інновацій в банківській діяльності [7]

Критерій класифікації	Типи
1	2
За впливом на діяльність	- Покращення умов праці для персоналу - Підвищення якості банківських послуг для клієнтів - Інновації, що забезпечують фінансову вигоду
За напрямками розвитку	- Інновації, що сприяють підвищенню ефективності банку - Нововведення, спрямовані на розширення спектру банківських послуг - Інновації, що відповідають вимогам державного регулювання - Рішення, створені зовнішніми розробниками для банків
За економічною природою	- Технологічні зміни - Нові банківські продукти
За формою реалізації	- Довгострокові стратегічні ініціативи - Середньострокові заходи - Короткострокові тактичні рішення
За тривалістю ефективного функціонування	- Інновації у сфері майнових прав - Нововведення, що стосуються матеріальних активів
За масштабом впровадження	- Одиничні розробки - Масові впровадження
За інноваційним потенціалом	- Широкодоступні нововведення - Обмежені або нішеві інновації
За рівнем новизни та впливу на банківську діяльність	- Фундаментальні зміни - Локальні модифікації - Комбіновані підходи
За рівнем розповсюдження нового банківського продукту	- Оновлення та вдосконалення існуючих продуктів - Радикальні зміни та проривні інновації

Продовження таблиці 1.2

1	2
За способом виникнення	<ul style="list-style-type: none"> - Запозичені з ринку та адаптовані банком - Самостійно розроблені та реалізовані установою
За об'єктами впровадження	<ul style="list-style-type: none"> - Продуктові зміни - Модифікації банківських процесів - Покращення сервісу - Управлінські інновації - Концептуальні оновлення - Маркетингові вдосконалення
За орієнтацією на ринок	<ul style="list-style-type: none"> - Інновації, що враховують потреби клієнтів - Нововведення, спрямовані на створення нового попиту
За причинами виникнення	<ul style="list-style-type: none"> - Впроваджені через зміни у законодавстві - Викликані необхідністю адаптації до конкурентного середовища

Отже, за даними табл. 1.1 можемо зробити висновок, що фінансові інновації в банківській діяльності класифікуються за різними критеріями, що дозволяє комплексно оцінити їхній вплив, характер реалізації та стратегічну значущість для банківського сектору.

1. За впливом на діяльність. Фінансові інновації можуть бути спрямовані на покращення умов праці для персоналу, що сприяє підвищенню продуктивності та задоволеності працівників. Також вони можуть орієнтуватися на покращення якості банківських послуг для клієнтів, що підвищує рівень обслуговування та лояльність споживачів. Окрему категорію складають інновації, що забезпечують фінансову вигоду, спрямовані на оптимізацію витрат і підвищення прибутковості банківської установи.

2. За економічною природою. Інновації можуть мати технологічний характер, що передбачає запровадження нових технологій для автоматизації, цифровізації та підвищення ефективності банківських процесів. До цієї категорії також належать нові банківські продукти, що розширюють спектр фінансових послуг і створюють додаткові конкурентні переваги.

3. За формою реалізації. Фінансові інновації можуть бути довгостроковими стратегічними ініціативами, які змінюють основні принципи банківської діяльності, середньостроковими заходами, що впроваджуються для досягнення конкретних результатів протягом кількох років, або

короткостроковими тактичними рішеннями, спрямованими на швидке реагування на ринкові зміни.

4. За тривалістю ефективного функціонування. Інновації можуть бути спрямовані на зміну майнових прав, що регулюють правові аспекти фінансової діяльності, або на нововведення, які стосуються матеріальних активів банку, зокрема впровадження сучасного обладнання та інфраструктурних рішень.

5. За масштабом впровадження. Розрізняють одиничні розробки, що стосуються окремих банків чи сегментів ринку, та масові впровадження, які охоплюють ширший ринок і змінюють загальні стандарти банківської діяльності.

6. За інноваційним потенціалом. Фінансові інновації можуть бути широкодоступними нововведеннями, які впроваджуються у більшості банківських установ, або нішевими рішеннями, що мають обмежене застосування для вузькоспеціалізованих послуг.

7. За рівнем новизни та впливу на банківську діяльність. Деякі інновації мають фундаментальний характер, кардинально змінюючи принципи функціонування банківської сфери. Інші є локальними модифікаціями, що вдосконалюють окремі елементи діяльності. Комбіновані підходи поєднують обидва варіанти, створюючи гнучкі рішення для модернізації банківської системи.

8. За рівнем розповсюдження нового банківського продукту. Інновації можуть бути спрямовані на оновлення та вдосконалення існуючих продуктів або передбачати радикальні зміни та проривні рішення, що формують новий ринок фінансових послуг.

9. За напрямками розвитку. До цієї категорії належать інновації, що підвищують ефективність банку, розширюють спектр банківських послуг, відповідають вимогам державного регулювання або створені зовнішніми розробниками для банківських установ.

10. За способом виникнення. Інновації можуть бути запозиченими з ринку та адаптованими банками або самостійно розробленими фінансовими установами для підвищення власної конкурентоспроможності.

11. За об'єктами впровадження. Фінансові інновації можуть впливати на продуктову лінійку банку, модифікувати внутрішні процеси, покращувати рівень сервісу, сприяти розвитку управлінських технологій, концептуально змінювати підходи до діяльності банку або вдосконалювати маркетингові стратегії.

12. За орієнтацією на ринок. Нововведення можуть бути орієнтовані на задоволення існуючих потреб клієнтів або спрямовані на створення нового попиту, що відкриває перспективи для розвитку фінансових послуг.

13. За причинами виникнення. Інновації можуть бути запроваджені у відповідь на зміни у законодавстві або виникати через необхідність адаптації до конкурентного середовища, що вимагає динамічного реагування на виклики ринку.

Таким чином, класифікація фінансових інновацій у банківській діяльності дає змогу глибше аналізувати процеси модернізації банківського сектору та оцінювати їхній вплив на фінансову стійкість, конкурентоспроможність та ефективність банківських установ.

Значення електронних банківських продуктів неухильно зростає, що зумовлено їхньою відносно низькою ризиковістю, високою рентабельністю та мінімізацією витрат. Наукові дослідження, присвячені впливу електронного банкінгу на фінансові результати банківських установ, можна умовно поділити на дві основні групи залежно від рівня економічного розвитку країн. Частина досліджень зосереджена на аналізі функціонування електронних та інтернет-банкінгових додатків та їхнього впливу на ефективність діяльності банківських установ.

Водночас емпіричні дослідження, що охоплюють клієнтів, які активно використовують електронний банкінг, підтверджують поступове формування у них навичок роботи з цифровими фінансовими інструментами.

Використання таких послуг не лише трансформує споживчу поведінку, але й змінює структуру витрат та доходів банків. Запровадження додаткових цифрових сервісів сприяє зниженню операційних витрат банківських установ та одночасному зростанню їхніх доходів [8].

Інноваційні банківські технології створюють передумови для розбудови нових систем, здатних задовольнити широкий спектр потреб клієнтів, що є ключовим чинником підвищення якості та ефективності банківських послуг. Розширення інклюзивності фінансових послуг, зокрема для осіб, які раніше не мали доступу до банківської інфраструктури, можливе лише за умови впровадження передових бізнес-моделей, які сприяють не лише розвитку банківського сектору, а й позитивно впливають на соціально-економічне середовище загалом [9].

Сучасні банки активно використовують інноваційні підходи з метою створення додаткової цінності для клієнтів, що проявляється у розвитку систем електронних платежів та цифрових валют. В умовах посиленої конкуренції банківські установи змушені прискорювати впровадження технологічних рішень, що сприяють їхній адаптації до мінливих ринкових умов.

Фінансові інновації у банківському секторі суттєво трансформували як діяльність фінансових установ, так і взаємодію з клієнтами, сприяючи підвищенню рівня зручності, ефективності, безпеки та конкурентоспроможності банківських послуг, а також зниженню операційних витрат і розширенню можливостей персоналізації обслуговування (рис. 1.1).

Значний вплив інновацій проявляється у зростанні доступності банківських послуг, що стало можливим завдяки використанню цифрових технологій. Клієнти отримали можливість здійснювати фінансові операції, включаючи перекази коштів та оплату рахунків, у віддаленому режимі за допомогою мобільних пристроїв або комп'ютерів, що сприяє оптимізації їхнього часу та ресурсів.



Рисунок 1.1 - Переваги використання фінансових інновацій в банківській діяльності [10]

Автоматизація банківських процесів істотно підвищила ефективність операційної діяльності, скоротивши час на обробку транзакцій і зменшивши ймовірність виникнення помилок. Оцифрування процедур дозволило мінімізувати витрати на утримання фізичних відділень, скоротити витрати на персонал та усунути потребу у використанні паперових документів, що забезпечило економію коштів як для банків, так і для їхніх клієнтів.

Впровадження сучасних технологій автентифікації, зокрема біометричних методів та алгоритмів шифрування, сприяло підвищенню рівня безпеки банківських операцій, зменшуючи ризики шахрайства та несанкціонованого доступу до фінансової інформації.

Окрім того, розвиток фінансових технологій спричинив посилення конкуренції у банківському секторі, оскільки поява фінтех-стартапів та нових бізнес-моделей зумовила необхідність удосконалення традиційних банківських послуг. Це, своєю чергою, стимулювало інноваційні процеси та підвищило якість фінансових продуктів.

Технологічні досягнення також сприяли персоналізації банківського обслуговування, що дало можливість адаптувати фінансові продукти та сервіси до індивідуальних потреб клієнтів. Внаслідок цього покращується клієнтський досвід, зростає рівень довіри та лояльності до банківських установ, що є ключовим фактором їхньої конкурентоспроможності в умовах цифрової трансформації.

Отже, фінансові інновації в банківській діяльності є багатограним явищем, яке не має єдиного загальноприйнятого визначення, що обумовлює необхідність врахування різних наукових підходів до їх трактування. Фінансові інновації охоплюють як створення принципово нових фінансових продуктів і технологій, так і вдосконалення вже існуючих послуг та управлінських підходів. Це підтверджує їхню роль не лише у формуванні конкурентних переваг банківських установ, а й у забезпеченні ефективного розвитку фінансової системи загалом. Аналіз наукових підходів до класифікації фінансових інновацій засвідчив, що вони виконують відтворювальну, інвестиційну та стимулюючу функції, що сприяють підвищенню фінансової активності економічних суб'єктів та оптимізації розподілу ресурсів. Особливістю інновацій у банківському секторі є їхній комплексний характер, який проявляється у поєднанні технологічних, організаційних та стратегічних перетворень, спрямованих на підвищення ефективності банківських операцій. З огляду на сучасні тенденції розвитку фінансового ринку, фінансові інновації охоплюють не лише розширення спектра банківських послуг, а й впровадження новітніх інформаційних технологій, автоматизацію процесів та адаптацію до змін регуляторного середовища. Вони сприяють оптимізації витрат, підвищенню безпеки фінансових операцій, персоналізації послуг і посиленню конкуренції між банківськими установами та фінтех-компаніями. Таким чином, фінансові інновації в банківській діяльності можна розглядати як системний процес, що об'єднує різні рівні трансформацій – від вдосконалення внутрішніх банківських процесів до створення нових стратегій ведення бізнесу. Їх

впровадження не лише зміцнює конкурентні позиції банків, а й сприяє загальному розвитку фінансового сектору, забезпечуючи його стійкість в умовах динамічного ринкового середовища.

1.2. Зовнішні та внутрішні фактори впливу та ризики впровадження фінансових інновацій у міжнародному банківському секторі

В умовах глобалізації та швидкого розвитку технологій, міжнародний банківський сектор переживає етап значних трансформацій. Одним із ключових факторів цієї еволюції є впровадження фінансових інновацій, які сприяють підвищенню ефективності банківських операцій, розширенню спектру послуг і покращенню взаємодії з клієнтами. Інноваційні технології, такі як блокчейн, штучний інтелект, мобільний банкінг, криптовалюти та децентралізовані фінанси, відкривають нові горизонти для банківських установ, дозволяючи оптимізувати фінансові процеси, знижувати витрати і збільшувати доступність фінансових послуг для різних сегментів клієнтів. Однак, незважаючи на значні переваги, що надаються фінансовими інноваціями, їх впровадження вимагає врахування низки факторів та подолання численних викликів і ризиків.

Процес впровадження фінансових інновацій у банківському секторі характеризується високим рівнем складності та багатофакторністю, зумовленою впливом як внутрішнього, так і зовнішнього середовища. Внутрішні чинники відіграють ключову роль у формуванні інноваційного потенціалу банківських установ, визначаючи їх здатність до трансформації під впливом технологічного прогресу. До таких чинників належать наявність інвестиційних ресурсів, інноваційно-орієнтована корпоративна культура та стратегічна гнучкість управлінських структур щодо адаптації до змінних умов функціонування фінансового ринку [11].

1. Одним із визначальних елементів внутрішнього середовища є ресурсне забезпечення, яке охоплює:

– Фінансові ресурси. Реалізація інноваційних проєктів у банківській сфері потребує значних капіталовкладень, зокрема у сферу досліджень, розробки та впровадження новітніх технологічних рішень. Достатній рівень капіталізації банків дозволяє здійснювати довгострокове планування інноваційної діяльності, водночас ефективно управління фінансовими потоками забезпечує досягнення сталого розвитку;

– Технічні ресурси. Наявність сучасного технічного оснащення є критично важливою передумовою для впровадження інновацій. До складу таких ресурсів входять серверне обладнання, мережева інфраструктура, системи зберігання та обробки даних, а також відповідне програмне забезпечення. Систематичне оновлення та технічна підтримка зазначених компонентів гарантують відповідність інфраструктури сучасним стандартам та вимогам безпеки.

2. Корпоративна культура, що підтримує інновації:

a. відкритість до змін. Керівництво та співробітники повинні бути готовими до змін і бачити в інноваціях можливість для розвитку, а не загрози. Підтримка ініціатив з боку керівництва сприяє створенню атмосфери, де нові ідеї можуть бути реалізовані;

b. мотивація та залучення працівників. Система винагород та заохочень для співробітників, які ініціюють та впроваджують інноваційні рішення, стимулює креативність і активну участь у процесі змін. Проведення навчальних програм і тренінгів для розвитку навичок у сфері нових технологій також має важливе значення;

c. інноваційні команди та відділи. Створення спеціалізованих команд або відділів, що займаються розробкою та впровадженням інновацій, дозволяє зосередитися на дослідженнях та розвитку нових продуктів і послуг. Інтеграція різних підрозділів банку в процес впровадження інновацій сприяє кращій координації та підвищеній ефективності.

3. Здатність управлінських структур адаптувати стратегічні підходи до змінних умов функціонування виступає одним із визначальних чинників успішного впровадження фінансових інновацій у банківській сфері. Цей аспект охоплює низку взаємопов'язаних управлінських практик, зокрема:

а) Стратегічне планування. Формування довгострокових стратегічних орієнтирів, які враховують динаміку технологічного розвитку, зміни у нормативно-правовому середовищі та трансформацію поведінки споживачів фінансових послуг, дозволяє банкам проактивно реагувати на потенційні виклики. Систематичний перегляд стратегій на основі всебічного аналізу зовнішніх і внутрішніх факторів забезпечує їхню релевантність і практичну ефективність у сучасних умовах.

б) Гнучкість та адаптивність. Високий рівень адаптивності управлінських рішень є необхідною умовою для оперативного реагування на коливання ринкового середовища. Застосування гнучких управлінських підходів, зокрема методологій Agile та Lean, сприяє підвищенню швидкості розробки, тестування та масштабування інноваційних продуктів і сервісів, що, своєю чергою, посилює інноваційну спроможність банку.

в) Підтримка інноваційних проєктів. Активна участь вищого керівництва у формуванні сприятливого середовища для реалізації інновацій є критично важливою. Йдеться, зокрема, про забезпечення необхідних фінансових, кадрових і технологічних ресурсів, створення умов для експериментування, пілотного впровадження рішень і прийняття управлінських рішень, що стимулюють розвиток внутрішніх інноваційних ініціатив.

Ефективне управління зазначеними аспектами внутрішнього середовища забезпечує не лише успішне впровадження інноваційних практик, а й сприяє довгостроковій стабільності, технологічній модернізації та підвищенню конкурентоспроможності банківських установ у динамічному фінансовому середовищі.

Зовнішні чинники, у свою чергу, включають технологічні тренди, зміни в поведінці споживачів, регуляторне середовище та макроекономічні умови, що впливають на процес впровадження інновацій в банківський сектор. Серед основних з них можна виділити такі:

1. Технологічні тренди:

1) цифровізація. Активний розвиток цифрових технологій, таких як мобільний банкінг, інтернет-банкінг та цифрові платежі, трансформує традиційні методи надання банківських послуг. Впровадження цифрових платформ дозволяє банкам підвищити якість обслуговування клієнтів і знижувати операційні витрати;

2) штучний інтелект (AI) і машинне навчання. Застосування AI для аналізу великих обсягів даних, прогнозування фінансових ризиків, автоматизації процесів та підвищення ефективності обслуговування клієнтів. Використання чат-ботів та віртуальних асистентів забезпечує цілодобову підтримку та персоналізовані послуги;

3) блокчейн та криптовалюти. Технологія блокчейн забезпечує вищий рівень безпеки, прозорості та ефективності операцій. Вона знаходить застосування у виконанні транзакцій, зберіганні даних та укладанні смарт-контрактів. Популярність криптовалют ставить перед банками завдання адаптації своїх стратегій та розробки нових продуктів для роботи з цифровими активами.

2. Зміни в поведінці споживачів:

1) зростання вимог до зручності та доступності. Клієнти очікують можливості здійснювати фінансові операції в будь-який час і з будь-якої точки світу через мобільні додатки та онлайн-сервіси. Персоналізація послуг та оперативність у відповідях на запити стають ключовими факторами успіху;

2) перевага цифрових каналів обслуговування. Все більшої популярності набувають цифрові канали, такі як мобільні додатки і веб-портали, замість традиційних фізичних відділень. Соціальні мережі та онлайн-платформи

стають важливими інструментами для взаємодії з клієнтами та маркетингу банківських послуг.

3. Регуляторне середовище:

1) зміни в законодавстві. Вимоги до відповідності новим регуляторним нормам, зокрема щодо прозорості, захисту даних (GDPR) та боротьби з відмиванням грошей (AML), змушують банки коригувати свої внутрішні процеси та інвестувати в удосконалення систем контролю. Гармонізація українського законодавства з європейськими стандартами відкриває нові можливості для інтеграції в глобальну фінансову систему;

2) підтримка інновацій з боку держави. Державні програми підтримки інновацій та фінансових технологій сприяють розвитку інновацій у банківському секторі. Створення сприятливого середовища для стартапів та фінтех-компаній стимулює конкуренцію та інноваційний розвиток.

4. Макроекономічні умови:

1) економічна стабільність. Стабільність економічної ситуації сприяє розвитку банківського сектору та зміцненню довіри з боку інвесторів і клієнтів. Водночас економічна нестабільність, включаючи інфляцію, валютні коливання і політичні кризи, створює додаткові ризики та потребує постійної адаптації стратегій;

2) глобалізація. Інтеграція економіки в глобальні фінансові ринки створює нові можливості для розвитку банківського бізнесу. Для банків є необхідність враховувати міжнародні тенденції та адаптувати свої стратегії до глобальних стандартів та вимог.

Таким чином, розуміння і врахування зовнішніх чинників є критично важливим для успішного впровадження інновацій у банківському секторі. Вони визначають умови, в яких функціонують банки, і безпосередньо впливають на їх здатність реагувати на зміни та використовувати нові можливості для розвитку.

Впровадження фінансових інновацій у міжнародний банківський сектор надає низку переваг, таких як підвищення операційної ефективності,

поліпшення клієнтського досвіду та розширення асортименту послуг. Однак такі інновації також породжують ряд ризиків, якими банки повинні ретельно керувати, щоб забезпечити фінансову стабільність і відповідність нормативним вимогам. Основні з цих ризиків включають (рис. 1.2):

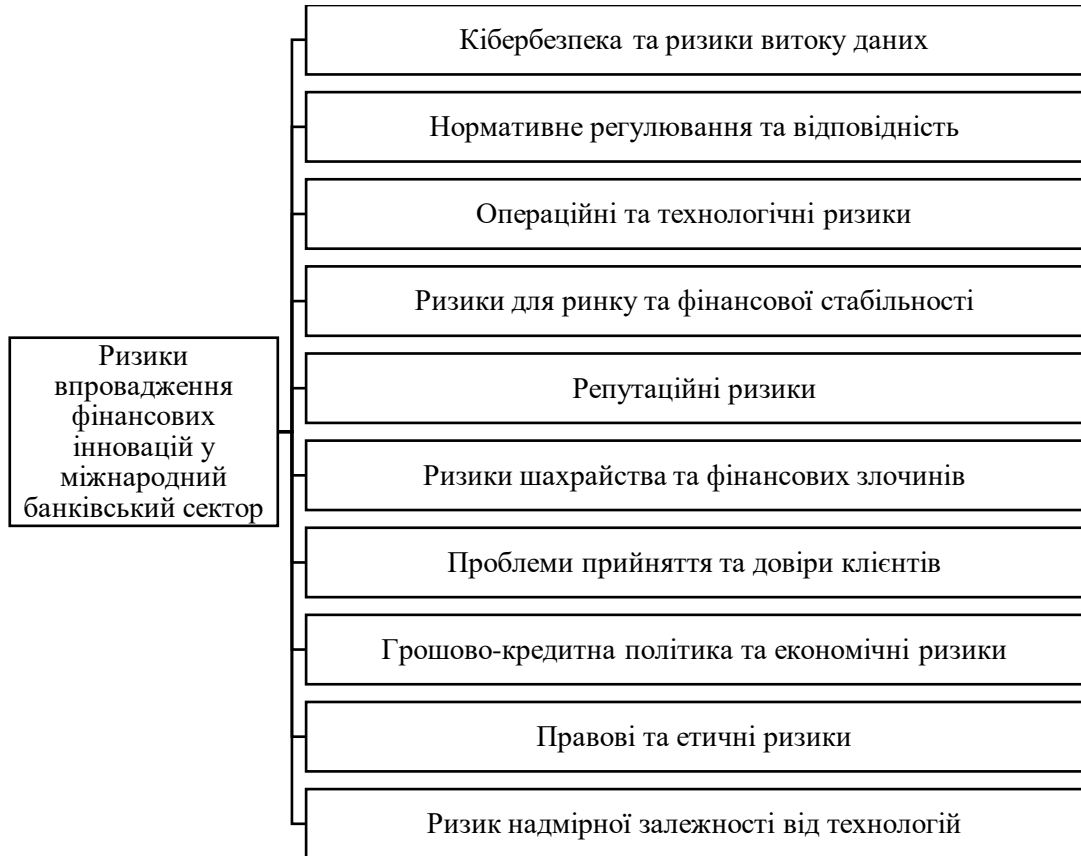


Рисунок 1.2 - Ризики впровадження фінансових інновацій у міжнародний банківський сектор [12-14]

1. Кібербезпека та ризики витоку даних. З ростом цифровізації банківських послуг установи стають все більш вразливими до кібератак. Інноваційні технології, такі як блокчейн, хмарні обчислення та штучний інтелект у банківських операціях, підвищують ймовірність витоків даних, фінансових шахрайств та несанкціонованого доступу до конфіденційної інформації. Такі порушення можуть призвести до серйозних репутаційних втрат, юридичних наслідків та значних фінансових збитків.

2. Нормативне регулювання та відповідність. Технологічні інновації часто випереджають існуючі нормативні рамки, що створює невизначеність

щодо відповідності. Нові технології, такі як криптовалюти, децентралізовані фінанси (DeFi) та рішення на основі штучного інтелекту, вимагають розробки нових нормативних актів, що можуть відрізнятися залежно від юрисдикції. Недотримання вимог щодо боротьби з відмиванням грошей (AML), ідентифікації клієнтів (KYC) та захисту даних може призвести до значних фінансових санкцій та юридичних наслідків[11].

3. Операційні та технологічні ризики. Впровадження фінансових інновацій часто потребує масштабної модернізації інформаційних технологій банків. Проблеми з інтеграцією нових систем, збої у програмному забезпеченні та технічні неполадки можуть суттєво порушити банківські операції, призвести до значних фінансових втрат. Залежність від зовнішніх фінтех-партнерів для надання таких послуг, як хмарні обчислення та відкриті банківські API, може створювати додаткову вразливість в умовах технічних збоїв або порушень безпеки з боку постачальників.

4. Ризики для ринку та фінансової стабільності. Швидке впровадження фінансових інновацій, зокрема алгоритмічної та високочастотної торгівлі, а також цифрового кредитування, може призвести до підвищення волатильності на фінансових ринках і збільшення системних ризиків. Неадекватні методи оцінки кредитного ризику, засновані на штучному інтелекті або автоматизованих рішеннях, можуть сприяти фінансовій нестабільності, надмірному використанню позикових коштів або неправильній оцінці фінансових продуктів[13].

5. Репутаційні ризики. Неуспішні впровадження фінансових інновацій чи незадоволеність клієнтів новими цифровими послугами можуть негативно вплинути на репутацію банку та знизити рівень довіри з боку клієнтів. Проблеми, пов'язані з упередженістю алгоритмів штучного інтелекту, порушеннями безпеки або неетичним використанням персональних даних, можуть спричинити негативну реакцію громадськості та посилити контроль з боку регулюючих органів.

6. Ризики шахрайства та фінансових злочинів. Впровадження фінансових інновацій, зокрема в галузі цифрових платежів, онлайн-банкінгу та транзакцій на основі блокчейн-технології, може стати інструментом для здійснення шахрайських операцій, відмивання грошей та фінансування тероризму. Анонімність та швидкість транзакцій у децентралізованих фінансах (DeFi) ускладнюють процес виявлення та відстеження незаконної діяльності[12].

7. Проблеми прийняття та довіри клієнтів. Незважаючи на зручність, яку пропонують послуги цифрового банкінгу та фінансові інструменти, засновані на штучному інтелекті, певні клієнтські сегменти можуть виявляти опір їх прийняттю через занепокоєння щодо безпеки, конфіденційності даних та складності використання нових технологій. Відсутність достатнього рівня фінансової грамотності у деяких групах клієнтів може призвести до неправильного використання інноваційних продуктів, що, у свою чергу, збільшує фінансові ризики для окремих осіб.

8. Грошово-кредитна політика та економічні ризики. Поширення цифрових валют, зокрема цифрових валют центральних банків (CBDC) та стейблкоїнів, може суттєво вплинути на традиційну грошово-кредитну політику та механізми регулювання процентних ставок. Зростання фінансових технологій та децентралізованих фінансів (DeFi) може усунути роль посередників, що знижує контроль центральних банків над грошовою масою та стабільністю фінансової системи[11;13].

9. Правові та етичні ризики. Використання рішень, заснованих на штучному інтелекті, у банківському секторі порушує етичні питання щодо справедливості, упередженості та можливих форм дискримінації при ухваленні рішень про надання кредитів, рекомендацій з інвестицій та ціноутворенні у сфері страхування. Банки можуть зіткнутися з юридичними наслідками, якщо інноваційні фінансові продукти спричинять непередбачену шкоду клієнтам або порушать норми законодавства про захист прав споживачів.

10. Ризик надмірної залежності від технологій. Збільшення залежності від цифрових технологій у банківських операціях та автоматизації процесів може зменшити ступінь людського нагляду, що збільшує ймовірність виникнення алгоритмічних помилок або збоїв у системах. Відсутність можливості втручання в автоматизовані процеси може погіршити ситуацію під час фінансових криз або збоїв на ринку[12;13].

Для зниження цих ризиків міжнародним банкам необхідно запровадити ефективні заходи з кібербезпеки, розробити надійні системи відповідності нормативним вимогам, здійснювати постійну оцінку ризиків та забезпечити відповідальне управління штучним інтелектом і даними. Важливим є збалансований підхід, який поєднує інновації з ефективним управлінням ризиками, що сприятиме підтримці фінансової стабільності та довіри клієнтів у сучасному цифровому банківському середовищі.

Впровадження фінансових інновацій у міжнародному банківському секторі, хоча й обіцяє значні переваги для підвищення ефективності та розвитку банківських послуг, супроводжується низкою складних проблем. Ці проблеми виникають на тлі технологічних, нормативних, операційних та клієнтських факторів.

Регуляторні та відповідні проблеми є одними з основних викликів для фінансових інновацій. У світі криптовалют, блокчейну та децентралізованих фінансів часто спостерігається невизначеність нормативних рамок, оскільки ці технології значно випереджають існуючі законодавчі системи. Відсутність чітких і єдиних правил на міжнародному рівні ускладнює роботу банків на глобальному ринку та створює додаткові ризики для забезпечення дотримання нормативних вимог. З іншого боку, навіть у юрисдикціях з розвинутою нормативною базою виникають труднощі щодо адаптації нових фінансових технологій до існуючих законів, зокрема в контексті боротьби з відмиванням грошей (AML), ідентифікації клієнтів (KYC) та захисту персональних даних. Інновації, такі як цифрові активи та фінансові продукти на основі штучного інтелекту, вносять нові ризики у сферу регулювання.

У сфері кібербезпеки зростають загрози через розширення можливостей для кібератак, пов'язаних з оцифруванням банківських послуг. Нові технології, такі як блокчейн, хмарні сервіси та штучний інтелект, можуть бути вразливими до хакерських атак і шахрайства. Зі збільшенням обсягів персональних даних, які банки обробляють для підтримки інновацій, зростає ймовірність витоків цієї інформації. Невчасне реагування на ці ризики може призвести до значних репутаційних втрат[15].

Інтеграція нових технологій з існуючими системами є ще одним значним викликом. Багато міжнародних банків працюють із застарілою інфраструктурою, що не завжди сумісна з новітніми технологіями. Впровадження таких інновацій, як штучний інтелект, блокчейн чи відкриті банківські API, потребує значних витрат, як фінансових, так і часових. Крім того, нові технології можуть бути схильні до технічних збоїв, особливо на етапі їх впровадження, що може призвести до перебоїв у наданні послуг і викликати невдоволення клієнтів. Складність реалізації таких інновацій вимагає ретельного планування та спеціальних технічних знань.

Економічні бар'єри також стають серйозною перешкодою. Високі витрати на розробку та впровадження фінансових інновацій, включаючи модернізацію інфраструктури та підготовку кадрів, ставлять банки в складну ситуацію щодо оцінки економічної ефективності інвестицій. Зокрема, для технологій, таких як блокчейн або штучний інтелект, важко оцінити рентабельність через тривалий період розробки та впровадження[16].

Щодо прийняття інновацій клієнтами, проблеми довіри та опір змінам можуть значно сповільнити процес впровадження нових технологій. Представники старшого покоління часто демонструють опір до нових послуг цифрового банкінгу, що може затримати процес прийняття інновацій, таких як мобільні платежі або роботизовані консультаційні сервіси. Крім того, якщо клієнти не довіряють новим технологіям, особливо з точки зору безпеки персональних та фінансових даних, вони можуть відмовитися від їх використання[17].

Існує також нестача кваліфікованих фахівців у галузі штучного інтелекту, блокчейну, науки про дані та кібербезпеки, що ускладнює впровадження та управління фінансовими інноваціями. Банки стикаються з труднощами при залученні та утриманні таких спеціалістів, а також при навчанні існуючого персоналу, що потребує значних інвестицій у підвищення кваліфікації.

Тиск з боку ринку та конкуренції виявляється через зростання фінтех-компаній, які пропонують гнучкіші та орієнтовані на клієнта рішення порівняно з традиційними банками. Це змушує банки постійно впроваджувати нові технології, щоб не відставати від конкурентів. Однак поспішне впровадження без належного тестування може призвести до невдач[18].

Нарешті, для багатонаціональних банків впровадження інновацій у різних країнах, де є різні регуляторні вимоги та ставлення до технологій, є серйозним викликом. Забезпечення узгодженості та масштабованості фінансових інновацій у різних країнах залишається важливою проблемою. Крім того, культурні відмінності можуть впливати на ефективність впровадження технологій у різних регіонах.

Технологічні зміни постійно прискорюються, і банкам необхідно адаптуватися до нових умов. Швидкість технологічних змін вимагає постійного оновлення систем і пристосування до новітніх досягнень, що може бути складним завданням, особливо якщо вже існують кілька інноваційних проєктів, що потребують реалізації[19].

Незважаючи на значний потенціал фінансових інновацій для міжнародних банків, їхня успішна реалізація не є гарантованою. Банки повинні орієнтуватися на складне середовище, що включає нормативні бар'єри, загрози кібербезпеки, проблеми інтеграції та ринковий тиск, одночасно підтримуючи довіру і лояльність клієнтів. Для подолання цих сучасних викликів та ризиків необхідно прийняти стратегічний підхід до інновацій, який включатиме ефективне управління ризиками та ретельне врахування потреб клієнтів і нормативних вимог.

1.3. Тенденції впровадження фінансових інновацій у міжнародних банках

Фінансові установи мають значний досвід впровадження технологічних рішень для зміцнення взаємодії з клієнтами, удосконалення продуктового портфеля, підвищення ефективності операційної діяльності та модернізації застарілих ІТ-інфраструктур. Динаміка технологічних змін прискорюється, створюючи нові виклики, водночас банки адаптуються до еволюції споживчих уподобань, спираючись на сучасні технологічні можливості.

Технологічний розвиток є лише одним з аспектів трансформаційних процесів у банківському секторі. В умовах цифрової економіки ключову роль відіграє довіра, яка є фундаментальним чинником банківської діяльності. Вона визначає якість клієнтського досвіду, ефективність пруденційного регулювання та рівень захисту конфіденційної інформації.

Банківський сектор зазнає трансформації під впливом шести ключових чинників: розвитку новітніх технологій, поширення екосистемних моделей, впровадження принципів сталого розвитку, зростання значущості цифрових активів, стратегій залучення талантів та змін у регуляторному середовищі. Ці тенденції стимулюють вихід банківських установ за межі традиційних операційних рамок, що впливає не лише на роздрібне банківське обслуговування, а й на інвестиційний сектор, корпоративний банкінг та ринки капіталу.

Штучний інтелект (ШІ) – це впровадження інноваційних рішень, які дають змогу скоротити найбільш значні витрати фінансових установ [4]. Одними з найважливіших галузей технологій, які зараз стрімко розвиваються є машинне навчання (ML), оброблення природних мов (NLP) та генерування природних мов (NLG). Банківський сектор є провідною сферою, де штучний інтелект становить фундаментальну основу не тільки для покращення сервісу та якості надаваних послуг, але й дає змогу істотно скоротити витрати, ризики й час на пошук оптимальних маркетингових моделей. Згідно з даними

Autonomous Research, незалежної організації досліджень у фінансовому секторі, до 2030 р. банки зможуть заощадити близько 1 трлн дол. США за допомогою використання здобутків цього інноваційного напрямку.

Фінансові установи та технологічні компанії визнають значний потенціал штучного інтелекту у підвищенні швидкості та доступності фінансових послуг, а також у створенні персоналізованого клієнтського досвіду. Йдеться, зокрема, про впровадження чат-ботів, які забезпечують безперервну клієнтську підтримку, та використання алгоритмічних систем, що автоматизують розподіл коштів і управління активами.

Розвиток штучного інтелекту відкриває нові перспективи, які найближчим часом стануть стратегічним напрямом конкурентної боротьби між банками. У цьому динамічному контексті генеративний штучний інтелект (GenAI) виступає ключовим драйвером інновацій та трансформацій, надаючи фінансовим установам можливість перевершувати очікування клієнтів щодо швидкості, зручності та безперебійної інтеграції банківських послуг.

Відповідаючи на ці глибокі зміни, банки здійснюють стратегічний перерозподіл бюджетів на інформаційні технології з метою стимулювання інновацій, які дозволяють ефективно реагувати на конкурентні виклики з боку технологічних корпорацій та нових бізнес-моделей, зокрема вбудованого фінансування, що інтегрує фінансові послуги у нефінансові платформи. Ця стратегія охоплює не лише послуги, орієнтовані на клієнтів, але й передбачає вдосконалення механізмів управління ризиками, оптимізацію процедур регуляторної відповідності та розвиток інноваційних фінансових продуктів і консультаційних послуг.

Банківський сектор активно впроваджує передові технології для оптимізації операційних процесів, підвищення рівня безпеки та забезпечення високоякісного обслуговування клієнтів. Серед основних застосувань штучного інтелекту (ШІ) у банківській сфері можна виокремити наступні[20]:

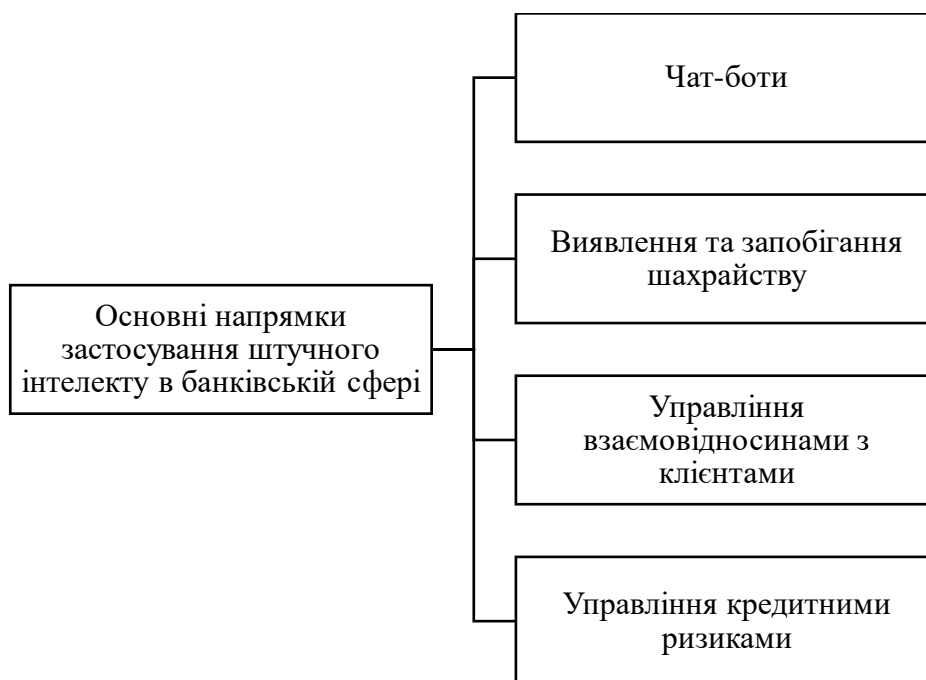


Рисунок 1.3 - Основні напрямки застосування штучного інтелекту в банківській сфері [20]

1. Чат-боти. Інтелектуальні чат-боти, основані на технологіях обробки природної мови, забезпечують цілодобову підтримку клієнтів, обробляючи запити, відкриваючи нові рахунки та автоматизуючи процес надсилання скарг.

2. Виявлення та запобігання шахрайству. Завдяки аналізу великих обсягів даних, ШІ здатен виявляти підозрілі закономірності, аномалії та взаємозв'язки між елементами даних, що значно підвищує ефективність систем запобігання шахрайству.

3. Управління взаємовідносинами з клієнтами. ШІ дозволяє здійснювати детальний аналіз переваг клієнтів, проводити сегментацію та реалізовувати таргетовані маркетингові кампанії, що сприяє покращенню якості обслуговування.

4. Управління кредитними ризиками. Використовуючи дані, ШІ прогнозує ймовірність дефолту позичальника, що дозволяє приймати обґрунтовані рішення щодо кредитування, зменшуючи ризики кредитних втрат та людські помилки.

Інтеграція штучного інтелекту в банківську діяльність сприяє встановленню нових стандартів операційної ефективності, підвищенню рівня клієнтської взаємодії та забезпеченню сталого розвитку. Такий підхід передбачає системну імплементацію інтелектуальних технологій у всі аспекти функціонування банківського сектору, що сприяє його підвищеній адаптивності, стійкості та орієнтованості на динамічні потреби клієнтів.

Незважаючи на те, що довгострокові наслідки впровадження штучного інтелекту у банківську сферу ще остаточно не визначені, його фінансові переваги вже є очевидними. Автоматизація на основі штучного інтелекту сприяє підвищенню ефективності та скороченню витрат, оптимізуючи процеси кредитного скорингу, виявлення фінансового шахрайства та обслуговування клієнтів. Дослідження підтверджують трансформаційний вплив штучного інтелекту на управління капіталом, зокрема його здатність сприяти демократизації фінансових послуг, підвищенню операційної ефективності та глибшому аналізу поведінкових характеристик клієнтів. Це сприяє суттєвому скороченню операційних витрат банківських установ. Наприклад, JPMorgan Chase зазначає, що застосування штучного інтелекту дозволило значно зменшити рівень шахрайства завдяки вдосконаленим алгоритмам перевірки транзакцій, що зумовило 20% зниження випадків відхилення платежів і відповідну економію коштів [21].

Алгоритми штучного інтелекту також удосконалюють управління ризиками. Їх використання дає змогу аналізувати великі обсяги даних для виявлення закономірностей і точнішої оцінки кредитоспроможності позичальників. Це сприяє зниженню рівня прострочених платежів, скороченню потреби у формуванні резервів під кредитні ризики та підвищенню прибутковості банківських операцій.

гідно з аналітичними оцінками ЕУ, інтеграція штучного інтелекту у систему управління ризиками забезпечує значну економію коштів завдяки більш ефективному виявленню шахрайських схем і вдосконаленій оцінці фінансової спроможності клієнтів.

Використання штучного інтелекту також розширює можливості банківських установ щодо зростання доходів завдяки персоналізації фінансових продуктів і послуг відповідно до індивідуальних потреб клієнтів. Це підвищує рівень задоволеності споживачів і зміцнює їхню лояльність. Водночас аналітичні інструменти штучного інтелекту сприяють виявленню нових бізнес-можливостей та оптимізації маркетингових стратегій, що потенційно збільшує прибутковість. Наприклад, Bank of America застосовує алгоритми штучного інтелекту для розроблення персоналізованих інвестиційних стратегій, що підвищує залученість клієнтів і сприяє ефективному просуванню фінансових продуктів[22].

Застосування генеративного штучного інтелекту (GenAI) охоплює різні сегменти банківської сфери, трансформуючи ключові аспекти її функціонування. У споживчому банківському обслуговуванні його впровадження сприяє підвищенню якості надання послуг і вдосконаленню клієнтської взаємодії.

В інвестиційному банкінгу GenAI забезпечує оптимізацію досліджень і фінансового моделювання, тоді як у корпоративному банкінгу та банківському обслуговуванні малого й середнього бізнесу його використання сприяє розширенню можливостей кредитування та вдосконаленню управління ризиками. На ринках капіталу генеративний штучний інтелект здійснює революційні зміни в механізмах торгівлі, управління ризиками та забезпечення відповідності регуляторним вимогам [23].

Значущість GenAI також простежується у сфері податкового регулювання банківської діяльності. Автоматизація процесів підготовки податкової звітності та вдосконалене виявлення шахрайських схем сприяють підвищенню ефективності й точності фінансового контролю. Аналогічно, у юридичних підрозділах банків технології штучного інтелекту оптимізують роботу з документацією, спрощуючи перевірку та аналіз правових документів, що підвищує ефективність договірних процесів і мінімізує юридичні ризики. Інтеграція штучного інтелекту у фінансово-правову діяльність сприяє

формуванню єдиної екосистеми, яка забезпечує підвищення точності та продуктивності операцій, закріплюючи банківський сектор у авангарді технологічних інновацій[24].

Сутність системи відкритого банкінгу полягає у впровадженні інтерфейсів прикладного програмування (API – Application Programming Interface), що забезпечують можливість доступу до даних користувачів на основі їх попередньо наданої згоди [25, с. 49]. Такий підхід створює умови для модернізації банківських послуг через застосування більш гнучких і адаптивних рішень, а також сприяє інтеграції різних фінансових сервісів з метою підвищення якості обслуговування клієнтів.

Ініціатива щодо використання API у банківському секторі була започаткована Європейським Парламентом у 2015 році шляхом ухвалення Директиви Європейського Союзу про платіжні послуги другого покоління (PSD2) [26, с. 43]. Відповідно до нових нормативно-правових вимог, фінансові установи країн ЄС зобов'язані поступово відмовлятися від застарілих програмних систем на користь API-рішень, що включають удосконалені механізми захисту даних. Починаючи з 14 вересня 2019 року, Директива PSD2 набула повної чинності. З огляду на інтеграційні процеси, Україна як асоційований член ЄС також має адаптувати національну банківську систему до нових стандартів відкритого банкінгу.

Окремої уваги заслуговує блокчейн як одна з ключових інноваційних технологій, здатна трансформувати банківську сферу. Його використання забезпечує прозорість і можливість детального моніторингу кожної фінансової транзакції в межах децентралізованої мережі. Запровадження блокчейн-рішень сприятиме підвищенню швидкості, точності та ефективності платіжних операцій, одночасно знижуючи їх вартість. На сьогодні фінансові установи перебувають на початкових етапах імплементації даної технології, займаючись формуванням власних стратегій розвитку блокчейн-сервісів або тестуванням його ефективності у межах пілотних проєктів.

Отже, трансформація банківського сектору під впливом технологічних, екосистемних, регуляторних та ринкових змін зумовлює необхідність адаптації фінансових установ до нових викликів. Генеративний штучний інтелект (GenAI) виступає ключовим драйвером інновацій, сприяючи оптимізації операційних процесів, управління ризиками та підвищенню рівня персоналізації фінансових послуг. Його застосування забезпечує зростання ефективності, зниження витрат і розширення можливостей банківських установ у сфері кредитування, аналітики та фінансового консультування. Інтеграція штучного інтелекту сприяє створенню стійкої та адаптивної банківської екосистеми, що відповідає вимогам сучасного цифрового середовища. Водночас довгострокові наслідки цих змін ще потребують детального аналізу, оскільки розвиток інтелектуальних технологій продовжує формувати нові парадигми функціонування фінансового сектору.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ ІННОВАЦІЙ У МІЖНАРОДНІЙ ПРАКТИЦІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Аналіз стану та перспектив впровадження фінансових інновацій у міжнародній діяльності банків

Банківська галузь перебуває в процесі зміни парадигми, що викликається невідомим розвитком цифрових технологій та зростаючою конкуренцією з боку технічно розвинутих учасників ринку. У зв'язку з тим, що все більше клієнтів переходить до онлайн-шопінгу, мобільних додатків та цифрових послуг, традиційним банкам необхідно адаптувати свої операційні моделі для забезпечення виживання та конкурентоспроможності в умовах цих трансформацій.

За даними Statista, сектор цифрового банкінгу буде демонструвати постійне зростання протягом наступних п'яти років, що свідчить про розширення та розвиток цифрових банківських послуг у найближчому майбутньому.

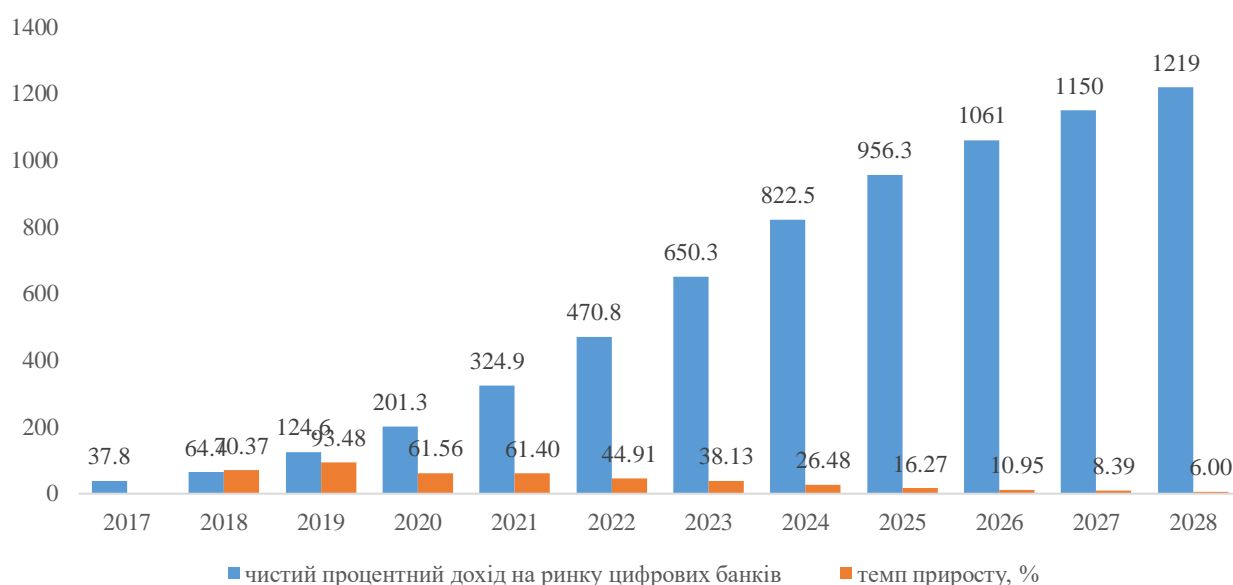


Рисунок 2.1 – Динаміка чистого процентного доходу на ринку цифрових банків в 2017-2028 рр., млрд. дол. США [27]

Прогнозується, що чистий процентний дохід на ринку цифрових банків досягне 1,61 трлн дол. США до 2025 року, при цьому очікуваний середньорічний темп зростання (CAGR 2025–2029) становитиме 6,80%, що дозволить ринку досягти обсягу 2,09 трлн. дол. США до 2029 року. На глобальному рівні Китай прогнозується як лідер за чистим процентним доходом, який досягне 528,8 млрд дол. США до 2025 року [28].

Цифрові банки набирають популярності на світовому ринку, при цьому країни, такі як Великобританія, є лідерами з впровадження та інновацій. До кінця 2024 року кількість користувачів цифрового банкінгу досягне 3,6 млрд, а до 2026 року обсяг глобального ринку цифрових банківських платформ зросте до 13,9 млрд дол. США. Перехід від традиційних моделей банкінгу до онлайн-банкінгу відкриває великі можливості для залучення нового покоління клієнтів, які орієнтовані на цифрові технології[29].

Проте за прогнозами Statista, до 2028 року кількість користувачів цифрового банкінгу сягне 386 мільйонів, що означає вражаюче зростання більш ніж на 1100%.

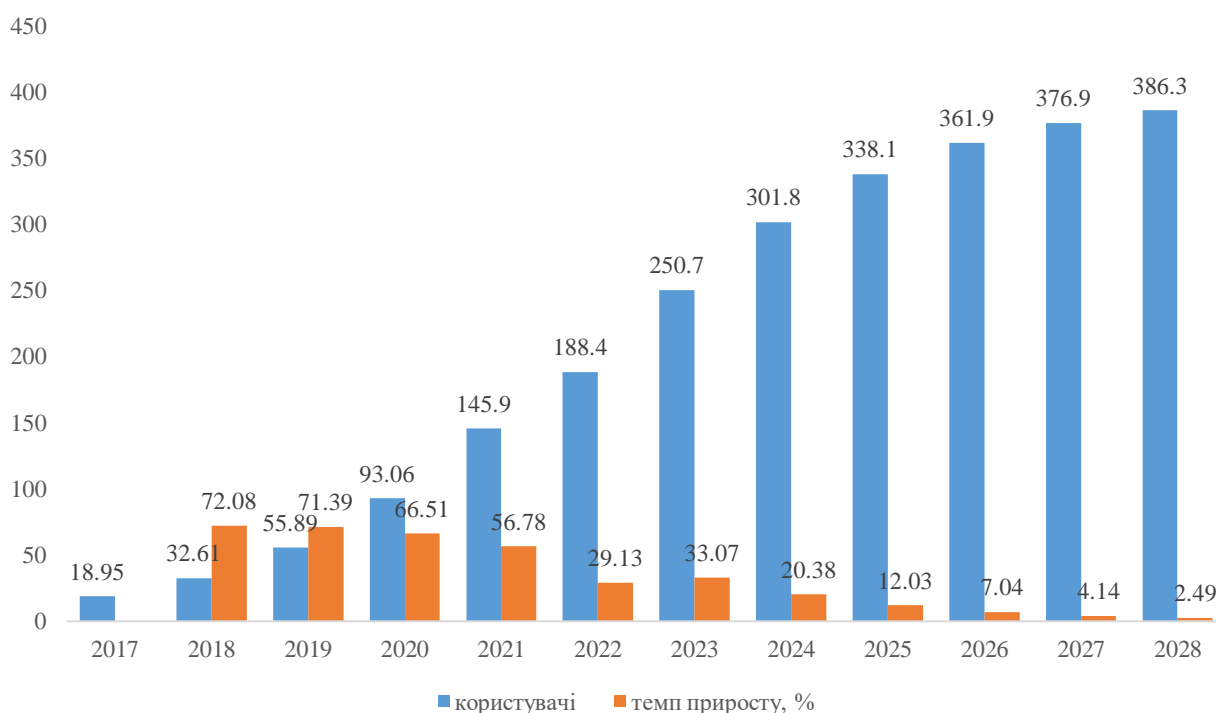


Рисунок 2.2 - Кількість користувачів цифрового банкінгу 2017-2028 рр.

Це швидке зростання користувачів онлайн-банків безпосередньо зумовлює суттєве збільшення доходів сектора цифрового банкінгу. З прогнозованим зростанням кількості користувачів чистий процентний дохід цифрових банків, як очікується, сягне 2,09 трлн. дол. США до 2028 року.

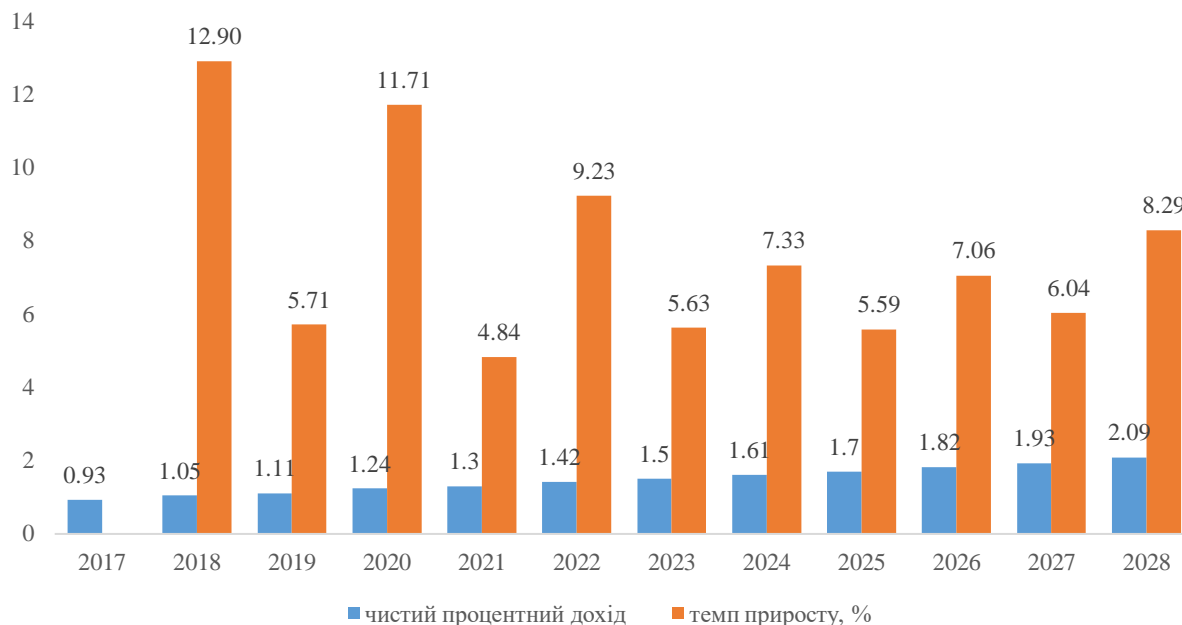


Рисунок 2.3 – Динаміка чистого процентного доходу цифрових банків в 2017-2028 рр., трлн. дол. США [31]

Таке розширення робить сферу цифрового банкінгу дуже прибутковою галуззю, пропонуючи підприємствам значні можливості отримати вигоду з попиту, що росте, на зручні, технологічні фінансові послуги.

Розвиток сучасних цифрових фінансових технологій та впровадження нових інноваційних рішень зумовлюють трансформацію традиційних фінансових послуг, сприяючи появі нових продуктів і сервісів для клієнтів. Цей процес найбільш помітний у низці ключових сфер банківської діяльності [32].

1. Платіжні операції та грошові перекази. В умовах цифровізації з'явилися такі технологічні рішення, як онлайн-платежі та перекази для фізичних осіб і бізнесу, peer-to-peer (P2P) обмін валют, хмарні каси, смарт-термінали, сервіси масових виплат тощо. У цьому сегменті спостерігається

найвищий рівень конкуренції між традиційними банківськими установами та фінтех-компаніями, оскільки здійснення платежів та переказів не потребує значних ресурсних витрат чи залучення висококваліфікованого персоналу. Саме тому фінтех-компанії пропонують широкий спектр зручних та ефективних сервісів, що забезпечують швидкість та мінімізацію витрат при проведенні фінансових операцій.

2. Кредитування та фінансування. Цифрові технології сприяли розвитку альтернативних фінансових інструментів, зокрема peer-to-peer кредитування для фізичних осіб і бізнесу, а також таких моделей фінансування, як краудфандинг і краудлендинг. Відмінною рисою цих підходів є усунення посередників у вигляді фінансово-кредитних установ та налагодження прямої взаємодії між позичальниками та інвесторами, що сприяє підвищенню доступності фінансових ресурсів.

3. Управління капіталом. Впровадження фінансових радників, програм для фінансового планування, платформ для копітрейдингу та алгоритмічної торгівлі, а також систем цільових накопичень значно модернізували цей сегмент. Основною тенденцією є поступовий перехід від традиційних фінансових консультантів до автоматизованих електронних помічників, що забезпечує можливість цифровізації та автоматизації процесів ухвалення ефективних фінансових рішень, оцінки ризиків і підвищення результативності інвестиційних стратегій.

4. Використання штучного інтелекту у фінансових технологіях. Інтеграція штучного інтелекту у фінансовий сектор дозволяє розширити спектр банківських послуг та удосконалити їх способи надання. Зокрема, значного поширення набули інтелектуальні онлайн-консультанти, чат-боти та автоматизовані системи обслуговування клієнтів, що підвищують якість взаємодії між фінансовими установами та користувачами.

5. Застосування технологій машинного навчання та аналізу великих даних. Цифрова трансформація супроводжується значним зростанням обсягів фінансової інформації, що зумовлює потребу у використанні сучасних

технологій для її обробки. Використання Big Data та Machine Learning дає змогу оперативно аналізувати великі масиви даних, оптимізувати процеси прийняття фінансових рішень, знижувати ризики та підвищувати ефективність банківських операцій. До основних здобутків у цій сфері належать прогнозування змін валютних курсів і цінних паперів, виявлення фінансового шахрайства (зокрема, пов'язаного з кредитними картками), розвиток систем ризик-менеджменту та алгоритмічної торгівлі.

б. Біометрична та віддалена ідентифікація клієнтів. Використання біометричних технологій у фінансовому секторі сприяє спрощенню процедур ідентифікації клієнтів, підвищенню швидкості їх обслуговування та забезпеченню високого рівня безпеки фінансових операцій. Інтеграція біометричних даних дозволяє мінімізувати ризики шахрайства та покращити користувацький досвід у банківській сфері.

Отже, цифровізація фінансового сектору сприяє модернізації традиційних банківських послуг, впровадженню нових фінансових інструментів і технологій, що підвищують ефективність діяльності банківських установ та забезпечують клієнтам більш широкий спектр зручних і доступних сервісів.

Цифрова трансформація в банківській сфері включає інтеграцію інноваційних технологій у банківські операції з метою створення ефективного досвіду для клієнтів, оптимізації процесів і відкриття нових можливостей на ринку. Застосування цифрових технологій і розвиток інноваційної культури дозволяють банкам зберігати конкурентну перевагу, постійно вдосконалюючи свої пропозиції.

Цифрова фінансова трансформація виходить за межі простого впровадження окремих цифрових інструментів [33]. Вона вимагає стратегічного, комплексного підходу, орієнтованого на клієнта, інвестування в правильні технології та таланти, а також розвитку культури постійного вдосконалення. Такий підхід дозволяє банкам досягати стратегічних цілей і приносити численні переваги.

1. Оптимізація ефективності діяльності. Цифрова трансформація надає можливість банкам автоматизувати рутинні процеси, зменшувати обсяг паперової документації та вдосконалювати операційні процедури, що веде до економії фінансових ресурсів та підвищення продуктивності. Крім того, цифрові технології відкривають нові можливості для вдосконалення ефективності, зокрема завдяки забезпеченню масштабованої взаємодії з клієнтами, укріпленню відносин, що допомагає знизити рівень відтоку клієнтів, та виявленню персоналізованих можливостей для перехресних і додаткових продажів. Однією з найбільш вигідних сфер для оптимізації є іпотечне кредитування. Дослідження показують, що спеціалізоване програмне забезпечення для іпотечних експертів здатне пришвидшити процес прийняття рішень з андеррайтингу на 81% і підвищити точність таких рішень на 90% [34].

2. Поліпшення клієнтського досвіду. Банки щодня обробляють величезні обсяги даних, які дозволяють сформувати комплексне, 360-градусне розуміння потреб клієнтів, розробити клієнтоорієнтовану бізнес-стратегію та виявити нові можливості для підвищення якості обслуговування. Ці дані надають цінну інформацію для корпорацій, дозволяючи фінансовим установам створювати індивідуальні послуги, розумні функції та надавати релевантний досвід споживачам через всі канали взаємодії[35]. Оцінюючи важливість задоволеності клієнтів, банки активно інвестують у рішення, які покращують обслуговування та скорочують витрати. Згідно з прогнозами, 46% банківських керівників відзначають, що бюджети їхніх організацій на поліпшення клієнтського досвіду збільшаться протягом найближчих 12 місяців [36].

3. Покращена персоналізація послуг. Сучасні клієнти банків очікують більш швидких і персоналізованих послуг. Цифрові технології дозволяють банкам інтегрувати дані з різних джерел та глибше розуміти потреби, цілі та життєві події клієнтів. Використовуючи ці дані, банки можуть створювати високоперсоналізовані, багатоканальні враження, які відповідають очікуванням клієнтів. Це, в свою чергу, може підвищити довічну вартість

клієнта, збільшити дохід на 5-15% і знизити витрати на залучення нових клієнтів на 50%.

4. Посилена безпека. У процесі цифровізації кібербезпека стає одним з пріоритетних напрямків для банків з метою захисту даних клієнтів, дотримання нормативних вимог та збереження довіри до своїх систем. Оскільки середня вартість витоку даних у фінансовому секторі становить 5,9 млн. дол. США, інвестиції в надійні рішення безпеки, такі як шифрування, багатофакторна автентифікація та моніторинг у реальному часі, є критично важливими для захисту від кіберзагроз та витоків даних[]. Впровадження технологій штучного інтелекту (ШІ) та машинного навчання (МО) здатне трансформувати банківську галузь, відкриваючи нові можливості для інновацій і створення нових операційних моделей. Використання ШІ для підприємств може створити додаткову цінність у розмірі від 200 до 340 млрд. дол. США щорічно, що складає від 9 до 15% операційного прибутку [38].

Таблиця 2.1 – Переваги впровадження цифрової трансформації [33-38]

Напрямок впровадження цифрової технології	Переваги
1. Оптимізація ефективності діяльності	- Зменшення витрат - Підвищення продуктивності - Покращення взаємодії з клієнтами - Зниження рівня відтоку клієнтів
2. Поліпшення клієнтського досвіду	- Покращення обслуговування клієнтів - Зниження витрат - Інвестування в підвищення задоволеності клієнтів
3. Покращена персоналізація послуг	- Підвищення довічної вартості клієнта - Збільшення доходу на 5-15% - Зниження витрат на залучення клієнтів до 50%
4. Посилена безпека	- Захист від кіберзагроз - Підвищення безпеки даних - Створення додаткової цінності через ШІ та МО (200-340 млрд. дол. США щорічно)

Розвиток цифрового банкінгу безпосередньо пов'язаний з активним впровадженням цифрових технологій і зміною переваг споживачів, які все більше віддають перевагу використанню цифрових каналів для здійснення фінансових операцій. Сучасні цифрові банки виграють від цієї тенденції,

надаючи швидкі та зручні послуги мобільного та онлайн-банкінгу, що відповідають потребам споживачів.

Цифровий банкінг постійно еволюціонує, що зумовлено технологічними досягненнями, зміною переваг клієнтів та широким впровадженням цифрових каналів. Серед основних тенденцій, що визначають майбутнє цифрового банкінгу, можна виділити такі[39-41]:

1. Зростання популярності мобільного банкінгу. Мобільний банкінг набуває дедалі більшої популярності, оскільки все більше клієнтів використовують мобільні додатки для доступу до своїх рахунків і виконання фінансових операцій. Зручність та доступність таких програм роблять їх привабливим вибором для багатьох користувачів.

2. Розширення онлайн-банкінгу. Онлайн-банкінг продовжує здобувати популярність, і все більше клієнтів звертаються до онлайн-платформ для управління своїми фінансами та виконання банківських операцій. Легкість у використанні та багатофункціональність онлайн-сервісів сприяють цьому процесу.

3. Поява цифрових банків. Цифрові банки або необанки стають все більш поширеними. Ці фінансові установи здійснюють свою діяльність виключно в онлайн-режимі, пропонуючи широкий спектр банківських послуг без необхідності існування фізичних відділень, що забезпечує оптимізований та економічно ефективний досвід для клієнтів.

4. Інтеграція штучного інтелекту. Штучний інтелект поступово інтегрується в цифровий банкінг, надаючи персоналізовані послуги, такі як індивідуальні фінансові консультації та автоматизована підтримка клієнтів. ШІ сприяє підвищенню якості обслуговування, надаючи актуальну та своєчасну допомогу.

5. Зростання використання цифрових платежів. Цифрові методи оплати, такі як мобільні гаманці та безконтактні платежі, стають все більш популярними. Розвиток електронних гаманців дозволяє клієнтам обирати зручні та безпечні варіанти для здійснення повсякденних фінансових операцій.

Ці тенденції значно змінюють спосіб взаємодії клієнтів з банками, надаючи більш зручний, безпечний і персоналізований банківський досвід. Оскільки цифровий банкінг продовжує свій розвиток, фінансові установи повинні адаптувати свої стратегії до цих змін, аби задовольнити зростаючі вимоги клієнтів.

Згідно з даними McKinsey, понад 65% опитаних банків вивчають можливості використання банківських платформ наступного покоління[42]. Цифровий досвід, який пропонують нові гравці ринку, змушує традиційні банки переглядати застарілі технології, що використовуються в їхньому основному бізнесі.

Це трансформаційне зміщення акцентів призвело до значного зростання зусиль щодо розробки мобільних додатків для банкінгу в галузі. Фінансові установи усвідомлюють, що надійний і зручний мобільний додаток став не просто бажаною функцією, а критично важливим елементом їх цифрової стратегії [43]. Інвестуючи в створення таких додатків, банки забезпечують клієнтам безперебійний доступ до широкого спектру фінансових послуг, що підвищує рівень користувацького досвіду і зміцнює лояльність.

Це особливо вигідно для спеціалізованих фінансових послуг, наприклад, кредитних організацій, які надають будівельні кредити ветеранам, оскільки дозволяє пропонувати індивідуалізовані кредитні рішення, що відзначаються зручністю та доступністю для кінцевих користувачів[44].

Однією з основних причин зростання цифрових банків та необанків є активне впровадження цифрових технологій і зміна уподобань клієнтів, зокрема серед поколінь мільйонелів та Z, які з більшою ймовірністю обирають цифрові канали для проведення фінансових транзакцій. Сучасні цифрові банки змогли скористатися цією тенденцією, пропонуючи зручні та прості послуги мобільного та онлайн-банкінгу, що відповідають вимогам технічно підкованих споживачів. Іншим фактором, який сприяє розвитку цифрових банків, є їхня нижча структура витрат порівняно з традиційними банківськими установами. Небанки та цифрові банки мають значно менші накладні витрати, оскільки не

мають фізичних відділень, що дозволяє їм пропонувати конкурентоспроможні ставки та комісії. Крім того, вони можуть забезпечити більш швидкі й ефективні процеси, що знижує операційні витрати та дозволяє пропонувати клієнтам персоналізовані послуги.

Індустрія цифрових банків є надзвичайно конкурентною, в якій безліч учасників борються за частку ринку. До провідних цифрових банків належать Chime, Revolut, N26, Monzo, Varo Bank та інші. Ці банки набули популярності завдяки інноваційним пропозиціям, таким як інструменти для бюджетування, заощаджень, кешбек-бонуси та інші стимули, які допомогли їм залучити значну кількість клієнтів [45].

Попри успішне залучення клієнтів, цифрові банки стикаються з низкою проблем. Однією з основних є питання дотримання нормативних вимог, оскільки цифрові банки повинні виконувати ті самі правила, що й традиційні банківські установи, а також додаткові вимоги, специфічні для їхніх цифрових операцій. Це може стати значною перешкодою, зокрема для банків, що працюють у кількох юрисдикціях.

Ще однією проблемою для цифрових банків є забезпечення прибутковості. Хоча вони мають нижчі витрати, їхні доходи також є обмеженими у порівнянні з традиційними банками, оскільки ці установи значною мірою залежать від транзакційних зборів і відсоткових доходів, а не від інших джерел доходу, таких як перехресний продаж товарів чи послуг. В результаті, цифрові банки повинні знайти інноваційні способи генерування доходів, наприклад, шляхом пропозиції преміум-послуг або партнерства з іншими компаніями для надання додаткових послуг.

Незважаючи на ці виклики, очікується, що індустрія цифрових банків продовжить свій розвиток у найближчі роки. З ростом попиту на цифрові фінансові послуги та посиленням інновацій у сфері фінансових технологій, цифрові банки можуть стати важливим гравцем на ринку фінансових послуг. Однак для досягнення успіху ці банки повинні постійно впроваджувати

інновації, адаптуватися до змінюваних потреб клієнтів та долати нормативні труднощі, щоб забезпечити свою довгострокову життєздатність.

2.2. Кількісні та якісні зрушення у міжнародному банківському секторі внаслідок використання цифрових технологій та фінтех-рішень

Ландшафт фінансових послуг переживає суттєве зрушення парадигми. Цифровий банкінг будується на традиційних банківських системах, тоді як фінтех стимулює нові інновації.

Таблиця 2.2 – Порівняльна характеристика цифрового банкінгу та фінтеху [46]

Критерій для порівняння	Цифровий банкінг	Фінтех
Мета	Покращує традиційні послуги за допомогою цифрових інструментів (наприклад, програм, онлайн-порталів).	Впроваджує інновації з використанням нових технологій (наприклад ШІ, блокчейн) для руйнування традиційних моделей.
Завдання	Покращує традиційні послуги за допомогою цифрових інструментів (наприклад, програм, онлайн-порталів).	Пропонує персоналізовані, технологічні послуги.
Структура	Ієрархічний, повільніше запроваджує інновації.	Гнучкий, що швидко адаптується.
Вплив	Модернізує традиційні методи.	Перетворює та створює нові фінансові послуги

Цифровий банкінг являє собою інтеграцію традиційних банківських послуг із сучасними цифровими каналами з метою оптимізації операційних процесів та підвищення рівня клієнтського обслуговування. Використання передових фінансових технологій сприяє забезпеченню зручності, ефективності та доступності банківських послуг, зберігаючи при цьому

високий рівень надійності, притаманний усталеним банківським системам. Зокрема, мобільні банківські додатки та онлайн-платформи надають можливість здійснення фінансових операцій, управління рахунками та доступу до широкого спектра банківських продуктів без необхідності відвідування фізичних відділень.

Разом із цим фінансово-технологічні компанії (фінтех) змінюють традиційні підходи до банківської діяльності, пропонуючи інноваційні рішення, що виходять за межі історично сформованих банківських парадигм. Використовуючи такі передові технології, як блокчейн, штучний інтелект (ШІ) та однорангові (P2P) кредитні платформи, фінтех-компанії розробляють альтернативні фінансові сервіси, які мають потенціал радикально трансформувати взаємодію споживачів і підприємств із фінансовими установами. Наслідком цих процесів є поступове зрушення від традиційної банківської інфраструктури до більш децентралізованих, інклюзивних та ефективних фінансових екосистем.

Ключовим чинником розвитку цифрового банкінгу є орієнтація на клієнтський досвід. Традиційні банки, адаптуючи цифрові технології до своїх операційних моделей, прагнуть підвищити якість обслуговування, зберігаючи сталі позиції на ринку. Прикладом є фінансові установи, такі як HSBC і Barclays, які здійснили значні інвестиції у власні цифрові платформи, усвідомлюючи необхідність забезпечення доступу до банківських послуг у мобільному форматі. Водночас фінтех-компанії, не обмежені традиційними підходами, розробляють персоналізовані та високотехнологічні рішення, що відповідають потребам сучасних споживачів. Такі цифрові платформи, як Revolut і Monzo, орієнтовані на технологічно обізнану аудиторію, пропонуючи функціонал миттєвих фінансових повідомлень, інтегровані інструменти бюджетування та можливості операцій із криптовалютами [47].

Структурні відмінності між традиційними банками та фінтех-компаніями відіграють ключову роль у їхніх підходах до впровадження інновацій. Традиційні фінансові установи функціонують у межах складних

ієрархічних структур, що забезпечують відповідність нормативним вимогам, але водночас можуть сповільнювати процеси цифрової трансформації. Враховуючи ці виклики, великі банки, такі як Lloyds і NatWest, нерідко створюють окремі цифрові підрозділи, що працюють паралельно із традиційними структурами, аби забезпечити поступову цифровізацію клієнтської бази. Натомість фінтех-компанії, позбавлені тягаря застарілих технологічних рішень, відзначаються гнучкістю організаційних структур, що дає змогу оперативно розробляти та впроваджувати нові фінансові сервіси. Наприклад, платформа Wise (раніше TransferWise) пропонує ефективні механізми міжнародних грошових переказів, що характеризуються зниженими комісіями та підвищеною швидкістю проведення операцій у порівнянні з традиційними банками [48].

Декілька провідних банків світу активно впроваджують цифрові технології та фінансово-технологічні рішення, спрямовані на підвищення ефективності операційної діяльності, оптимізацію бізнес-процесів та покращення клієнтського обслуговування. Використання штучного інтелекту, блокчейну, хмарних обчислень та відкритого банкінгу дозволяє фінансовим установам удосконалювати управління ризиками, автоматизувати процеси та пропонувати інноваційні послуги, що відповідають сучасним вимогам цифрової економіки.

Одним із лідерів у сфері цифрової трансформації є JPMorgan Chase, який значні інвестиції спрямував на розробку інтелектуальних систем обробки документів та фінансових транзакцій. Зокрема, впроваджена система COiN (Contract Intelligence) на основі штучного інтелекту дозволяє автоматизувати аналіз юридичних документів, скорочуючи час їх обробки на сотні тисяч годин щороку. Додатково банк розробив JPM Coin, цифровий актив на базі блокчейну, що використовується для пришвидшення розрахунків між корпоративними клієнтами [49].

Не менш важливими є досягнення Bank of America, який активно застосовує технології штучного інтелекту для підвищення рівня персоналізації

фінансових послуг. Використання віртуального помічника Erica забезпечує клієнтам доступ до автоматизованих консультацій щодо управління фінансами, аналізу витрат та оптимізації заощаджень. Додатково банк використовує аналітику великих даних для вдосконалення системи управління ризиками та раннього виявлення шахрайських операцій [50].

DBS Bank демонструє високий рівень цифрової інтеграції у фінансовому секторі Азії. Запуск digibank, повністю мобільного банкінгу, що використовує штучний інтелект та біометричну аутентифікацію, дозволяє здійснювати понад 95% банківських операцій без необхідності відвідування фізичних відділень. Також банк застосовує хмарні обчислення та алгоритми аналізу даних для створення персоналізованих фінансових продуктів, що підвищують ефективність обслуговування клієнтів[51].

BBVA використовує концепцію відкритого банкінгу для інтеграції з фінтех-компаніями. Впроваджена платформа BBVA API Market дозволяє стороннім розробникам отримувати доступ до банківських сервісів для створення інноваційних фінансових рішень. Крім того, банк активно застосовує штучний інтелект для оцінки кредитного ризику та боротьби з шахрайством, що сприяє підвищенню якості управління фінансовими ризиками [52].

Водночас Revolut, як представник необанків нового покоління, використовує хмарні технології, аналітику витрат на базі штучного інтелекту, автоматизовану торгівлю криптовалютами та інші інструменти для розширення доступу до фінансових послуг у глобальному масштабі. Інтеграція відкритих API забезпечує безперебійне з'єднання з іншими фінансовими платформами, що сприяє гнучкості та адаптивності фінансового сервісу до змінних потреб клієнтів.

N26 є одним з найбільших європейських необанків, який працює виключно в онлайн-режимі. Банк пропонує мобільні банківські рішення з використанням аналітики витрат на основі штучного інтелекту (ШІ), що дозволяє клієнтам здійснювати більш ефективний моніторинг своїх фінансів.

Однією з основних особливостей є система повідомлень про транзакції в режимі реального часу, що сприяє підвищенню прозорості фінансових операцій. Безшовна інтеграція з різноманітними сторонніми фінансовими сервісами також дозволяє значно розширити спектр послуг, що надаються банком. Інфраструктура N26 базується на хмарних обчисленнях та аналітиці великих даних, що забезпечує персоналізоване управління фінансами, знижуючи витрати та оптимізуючи взаємодію з клієнтами.

ICICI Bank є піонером у галузі цифрового банкінгу в Індії, активно впроваджуючи інноваційні технології для підвищення доступності банківських послуг. За допомогою iMobile Pay, мобільного банківського додатку, банк надає клієнтам можливість отримувати фінансові консультації, які базуються на аналітиці даних та штучному інтелекті. Впровадження блокчейн-технологій для торговельного фінансування та виявлення шахрайських операцій дозволяє забезпечити більш високу безпеку та прозорість фінансових транзакцій. В результаті банк зміг значно покращити ефективність операцій та знизити ризики, пов'язані з маніпуляціями на ринку.

Ping An Bank є важливим гравцем на китайському фінансовому ринку, де активно застосовуються передові технології для оптимізації надання фінансових послуг. Банк інтегрує штучний інтелект, блокчейн та аналітику великих даних для покращення точності оцінки ризиків, вдосконалення процесу кредитування та боротьби з шахрайством. Материнська компанія Ping An Group розробила OneConnect, фінансово-технологічну платформу, яка використовує смарт-контракти, а також рішення для автентифікації за допомогою розпізнавання осіб, що підвищує безпеку та зручність фінансових операцій. Ці технології дозволяють банку значно підвищити ефективність роботи та забезпечити високий рівень обслуговування клієнтів.

Goldman Sachs активно розвиває цифровий банкінг через платформу Marcus, яка спеціалізується на наданні високоприбуткових ощадних рахунків, особистих кредитів та управління інвестиціями. Використання штучного інтелекту для управління інвестиціями дозволяє забезпечити високий рівень

персоналізації фінансових продуктів, що покращує якість обслуговування клієнтів. Крім того, банк активно вивчає потенціал блокчейн-технологій для інституційної торгівлі, що відкриває нові можливості для зниження витрат на трансакції та підвищення прозорості операцій.

Santander активно інтегрує технології блокчейну для міжнародних платежів через систему Santander One Pay FX, яка забезпечує значне підвищення швидкості та прозорості трансакцій. Ця технологія дозволяє значно знизити витрати на перекази та прискорити процес обробки міжнародних трансакцій. Окрім того, банк використовує системи виявлення шахрайства на основі штучного інтелекту, що сприяє зменшенню ризиків фінансових зловживань, а також хмарну інфраструктуру для оптимізації своїх цифрових банківських послуг.

Ці приклади яскраво демонструють, як традиційні банки, так і цифрові фінтех-установи активно використовують передові технології для підвищення ефективності надання фінансових послуг, поліпшення якості обслуговування клієнтів і оптимізації операційної діяльності. Інтеграція штучного інтелекту, блокчейн-технологій, аналітики великих даних і хмарних рішень дозволяє банкам значно підвищити свою конкурентоспроможність, знижуючи витрати та збільшуючи доступність послуг для ширшої аудиторії (табл. 2.3).

Таблиця 2.3 – Вплив цифрових технологій на діяльність міжнародних банків

Банк	Країна	Технологія	Вплив на діяльність банку
1	2	3	4
JPMorgan Chase	США	COiN (AI-аналіз документів)	Скорочення часу обробки юридичних документів на 360 000 годин на рік.
		JPM Coin (блокчейн-платежі)	Прискорення міжнародних трансакцій між корпоративними клієнтами.
Bank of America	США	Erica (AI-асистент)	Покращення клієнтського сервісу через персоналізовані фінансові рекомендації.
DBS Bank	Сінгапур	digibank (мобільний банк з AI та біометрією)	95% операцій проводяться без фізичних відділень, зменшення витрат.

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4
BBVA	Іспанія	BBVA API Market (відкритий банкінг)	Інтеграція з фінтех-компаніями, розширення фінансових послуг.
Revolut	Великобританія	AI-аналітика витрат, криптовалютні платежі	Покращення управління фінансами для користувачів, зростання популярності серед молоді.
N26	Німеччина	Мобільний банкінг, real-time нотифікації	100% цифровий банк без фізичних відділень, низькі операційні витрати.
ICICI Bank	Індія	iMobile Pay (мобільний банк з AI-помічником)	Розширення доступу до банківських послуг в сільських регіонах.
Ping An Bank	Китай	OneConnect (AI, блокчейн, біометрія)	Оптимізація кредитного скорингу та виявлення шахрайства.
Goldman Sachs	США	Marcus (онлайн-банк з AI-управлінням інвестиціями)	Прискорення обробки заявок на кредити, зменшення витрат на управління рахунками.
Santander	Іспанія	One Pay FX (блокчейн-платежі)	Скорочення часу міжнародних переказів із кількох днів до кількох хвилин.

Отже, впровадження цифрових технологій у банківському секторі демонструє суттєві переваги для фінансових установ, зокрема підвищення ефективності, зменшення витрат та покращення якості обслуговування клієнтів. Використання штучного інтелекту, блокчейну, відкритого банкінгу та мобільних технологій дозволяє банкам автоматизувати процеси, знижувати ризики та розширювати доступ до фінансових послуг. Американські банки, такі як JPMorgan Chase і Bank of America, активно використовують штучний інтелект для оптимізації внутрішніх процесів і підвищення клієнтоорієнтованості. Наприклад, COiN значно скорочує час обробки юридичних документів, а віртуальний помічник Erica забезпечує персоналізоване обслуговування. Азіатські фінансові установи, зокрема DBS Bank, ICICI Bank і Ping An Bank, роблять ставку на мобільний банкінг, біометрію та блокчейн, що сприяє масштабному розширенню цифрових послуг. Це особливо важливо для країн із високою щільністю населення, де доступ до традиційних банківських послуг обмежений. Європейські банки, такі як BBVA, Revolut, N26 і Santander, зосереджуються на відкритому

банкінгу, аналізі витрат та криптовалютних платежах, що забезпечує гнучкість фінансових рішень для користувачів. Наприклад, One Pay FX значно скорочує час міжнародних транзакцій, підвищуючи зручність для клієнтів.

2.3. Напрями удосконалення управління та регулювання фінансовими інноваціями у міжнародній банківській діяльності

Загальною тенденцією у сфері фінансових технологій після їх широкого впровадження стала необхідність запровадження регуляторних механізмів для мінімізації ризиків, зумовлених інноваційними технологічними рішеннями. У відповідь на динамічний розвиток фінтех-компаній та впровадження інновацій в банківській діяльності регулюючі органи різних країн почали адаптувати свої підходи до нагляду та контролю. Зокрема, у США регуляторну функцію здійснюють Комісія з цінних паперів та бірж (SEC), Управління контролера грошового обігу (OCC) та Бюро із захисту прав споживачів у сфері фінансів (CFPB). У Великій Британії основними регуляторами є Управління з фінансової поведінки (FCA) та Регулятор платіжних систем (PSR), а в Індії – Резервний банк Індії (RBI) та Рада з цінних паперів та бірж Індії (SEBI) [53]. Кожен із цих органів зосереджується на різних аспектах функціонування фінансових технологій, включаючи банківську діяльність, ринок цінних паперів, страхування, платіжні системи та захист прав споживачів.

Однак регуляторні органи стикаються зі значними викликами при створенні ефективного нормативного середовища для фінансових технологій, що мають високий рівень динаміки та руйнівний вплив на традиційні фінансові системи. Швидкі темпи технологічного розвитку ускладнюють для регуляторів завдання оперативного реагування на нові ризики, що виникають у процесі цифрової трансформації фінансового сектору. Відповідь регуляторів різних країн на фінтех-революцію варіюється: деякі держави сприяють технологічному прогресу, створюючи сприятливе регуляторне середовище,

що заохочує інновації та конкуренцію, тоді як інші застосовують більш консервативний підхід, зосереджуючись на мінімізації потенційних загроз для фінансової стабільності та захисту прав споживачів [53].

Досягнення балансу між стимулюванням інновацій у фінансових технологіях та запобіганням потенційним ризикам є ключовим завданням для розробників регуляторної політики. Відсутність належного регуляторного нагляду може призвести до зростання ризиків на фінансових ринках, що сприятиме спекулятивним діям з боку сторонніх учасників і послабленню захисту кінцевих споживачів [54].

Різні країни здійснюють активні заходи щодо розробки та вдосконалення законодавства у сфері штучного інтелекту в діяльності банків. Так, у Бразилії, Канаді та Чилі законодавчі органи обговорюють нові нормативно-правові акти, спрямовані на регулювання технологій штучного інтелекту в банківській діяльності. У низці держав тривають процеси розробки обов'язкових законодавчих ініціатив. Зокрема, Південна Корея працює над створенням Посібника з пояснення ШІ та формуванням Ради з фінансового штучного інтелекту, що має на меті забезпечення прозорості та підвищення довіри до технологій ШІ у банківському секторі.

У США виконавчий наказ ЕО 14110 встановлює загальну політичну основу для розвитку штучного інтелекту, визначаючи ключові принципи його безпечного та відповідального впровадження як у державному, так і в приватному секторах. Документ містить рекомендації щодо використання чинних нормативних повноважень для сприяння розгортанню технологій ШІ, орієнтуючись на зменшення ризиків та дотримання етичних стандартів[55].

У Сінгапурі триває розробка регуляторних підходів щодо генеративного штучного інтелекту (GenAI) та управління модельними ризиками. Водночас в Індонезії орган з фінансового нагляду ОЖК працює над підготовкою керівних принципів впровадження штучного інтелекту у банківському секторі, розглядаючи перспективу розробки специфічного нормативного регулювання для окремих галузей, включаючи банківську сферу[55].

У Південній Африці Управління контролю за поведінкою у фінансовому секторі (FSCA) проводить дослідження щодо застосування штучного інтелекту у банківській сфері країни, одночасно розглядаючи можливість інтеграції принципів управління ШІ та машинного навчання (МО) у діяльність банків [55].

Деякі держави, зокрема Австралія, Японія, Швейцарія та Велика Британія, перебувають на етапі вивчення можливих підходів до регулювання штучного інтелекту без наявності конкретних законодавчих ініціатив. Так, у Швейцарії Федеральна рада висловила зацікавленість у використанні потенціалу ШІ з одночасною мінімізацією ризиків для суспільства. У цьому контексті 22 листопада 2023 року було доручено Міністерству навколишнього середовища, транспорту, енергетики та зв'язку (DETEC) підготувати аналітичний огляд можливих варіантів регулювання, що буде представлений до кінця 2024 року. Огляд спиратиметься на чинне швейцарське законодавство та визначатиме можливі підходи, які узгоджуватимуться із Законом ЄС про штучний інтелект та Конвенцією Ради Європи про ШІ [55].

У Великій Британії Департамент інновацій, науки та технологій (DSIT) реалізує постійну програму, спрямовану на забезпечення безпечного та відповідального впровадження штучного інтелекту, яка охоплює широкий спектр галузей, зокрема поза межами фінансового сектору. Водночас у Японії урядові органи активізують співпрацю з представниками приватного сектору з метою ідентифікації можливостей застосування ШІ у банківській сфері та аналізу потенційних ризиків, що можуть виникати у процесі його інтеграції[55].

В Австралії, за результатами консультацій 2023 року щодо ініціативи «Безпечний та відповідальний ШІ», уряд розглядає подальші кроки у сфері регулювання. Зокрема, передбачається перегляд чинного нормативно-правового середовища з метою створення гнучкої системи регулювання, яка б водночас сприяла інноваціям та забезпечувала ефективні механізми запобігання потенційним ризикам. Також розглядаються можливості

впровадження обов'язкових вимог щодо тестування, прозорості та підзвітності ШІ-систем, особливо у високоризикових сферах застосування. Крім того, австралійський уряд спільно з представниками промисловості працює над розробкою єдиного міжнародного Стандарту безпеки ШІ, що має сприяти відповідальному впровадженню технологій штучного інтелекту. Важливою складовою політики є також забезпечення кібербезпеки ШІ-інструментів через застосування принципу «безпека за задумом», який інтегровано в Австралійську стратегію кібербезпеки на 2023–2030 роки. Для підтримки цих ініціатив сформовано тимчасову консультативну групу експертів з ШІ, яка здійснює аналіз запропонованих регуляторних рішень та перспективних політичних заходів [55].

У Канаді Міністерство фінансів ініціювало консультації щодо відповідності нормативної структури федерального фінансового сектора сучасним технологічним та геополітичним викликам. У межах цього процесу розглядається питання інтеграції штучного інтелекту у банківський сектор, оцінюється необхідність адаптації чинної регуляторної бази для ефективного використання можливостей ШІ, а також управління потенційними ризиками та підтримка відповідальних інновацій. Особливу увагу буде приділено аналізу того, наскільки існуюча система регулювання здатна забезпечити контроль над ризиками, пов'язаними із застосуванням ШІ у банківській сфері, або чи потребує вона нових механізмів регулювання. Канадська адміністрація з цінних паперів (CSA) здійснює дослідження у контексті цифрової трансформації фінансових ринків, що безпосередньо впливає на функціонування ринків капіталу, включаючи використання штучного інтелекту. Це дослідження також спрямоване на формування нормативного потенціалу для нових цифрових бізнес-моделей. Водночас наразі відсутні конкретні плани чи оперативні ініціативи щодо встановлення зобов'язань для публічних компаній та емітентів, які звітують про використання ШІ, хоча це питання залишається в полі зору регуляторних органів та перебуває на стадії вивчення.

Отже, з огляду на досліджені ініціативи різних країн щодо регулювання штучного інтелекту у банківській сфері, можна констатувати, що на глобальному рівні відбувається активне формування нормативно-правових підходів до інтеграції цієї технології. Деякі держави, зокрема Бразилія, Канада та Чилі, перебувають на етапі розробки нових законодавчих актів, тоді як інші, як-от Південна Корея та Індонезія, фокусуються на створенні рекомендацій та керівних принципів. Водночас такі країни, як США та Сінгапур, розглядають питання регулювання ШІ з урахуванням етичних стандартів та ризик-орієнтованого підходу. Окремі держави, включно з Австралією, Японією, Швейцарією та Великою Британією, поки що зосереджені на аналізі потенційних регуляторних підходів, не впроваджуючи конкретних законодавчих змін. Особливої уваги заслуговують ініціативи Канади, яка розглядає можливість адаптації чинної нормативної бази до нових технологічних і геополітичних викликів, зокрема щодо фінансового сектору. Таким чином, спостерігається тенденція до створення адаптивних регуляторних механізмів, що балансують між сприянням інноваціям та мінімізацією ризиків. Більшість країн наголошують на важливості прозорості, підзвітності та безпеки систем ШІ, що свідчить про формування комплексного підходу до інтеграції штучного інтелекту в банківську діяльність у міжнародному контексті.

Таким чином, інтеграція цифрових платформ, штучного інтелекту (ШІ) та аналітики великих даних у банківські процеси вимагає розробки адаптивних, але водночас надійних нормативних рамок, спрямованих на забезпечення фінансової стабільності, захист прав споживачів та підтримку конкурентної рівності. Одним із ключових векторів вдосконалення є гармонізація міжнародного фінансового регулювання, що передбачає узгодження нормативних стандартів у різних юрисдикціях. У цьому процесі важливу роль відіграють такі міжнародні інституції, як Базельський комітет, Міжнародний валютний фонд (МВФ) та Світовий банк, які сприяють формуванню єдиних регуляторних підходів. Скоординоване регулювання

сприяє зменшенню системних ризиків, мінімізації регулятивного арбітражу та створенню рівних умов для фінансових установ на глобальному рівні [55].

Ефективним інструментом для стимулювання фінансових інновацій є впровадження регуляторних пісочниць, що створюють контрольоване середовище для тестування новітніх фінансових продуктів та послуг. Такі механізми дозволяють фінансовим установам та фінтех-компаніям апробувати інновації під наглядом регуляторів, що сприяє розробці більш ефективних нормативних підходів ще до їхнього впровадження в реальний ринок.

З урахуванням зростаючої залежності банківського сектору від цифрових технологій, пріоритетним завданням є посилення заходів кібербезпеки та захисту даних. У міжнародне фінансове регулювання доцільно інтегрувати жорсткі стандарти захисту інформації, включаючи багатофакторну автентифікацію, використання штучного інтелекту для виявлення шахрайських операцій та прийняття уніфікованих стандартів кібербезпеки, що сприятиме зниженню ризиків несанкціонованого доступу, кібершахрайства та витоку даних.

Важливим напрямком також є удосконалення регулювання є застосування технологій аналізу великих даних та штучного інтелекту для моніторингу фінансових операцій (RegTech). Автоматизація оцінки ризиків, моніторинг транзакцій та впровадження алгоритмів виявлення відхилень сприяють підвищенню ефективності регуляторного нагляду, зниженню операційних ризиків та забезпеченню відповідності міжнародним стандартам.

Стрімке поширення криптовалют, стейблкоїнів та інших цифрових активів актуалізує потребу в комплексних нормативних рамках, спрямованих на забезпечення фінансової стабільності, запобігання відмиванню коштів (AML) та підвищення податкової прозорості. У цьому контексті необхідне розширення міжнародного співробітництва для формування єдиних підходів до регулювання криптовалютних бірж, операцій із цифровими активами та впровадження блокчейн-рішень у фінансову систему.

Окремим аспектом удосконалення фінансового регулювання є стимулювання стійкого фінансування та зелених інновацій. Інтеграція принципів екологічного, соціального та корпоративного управління (ESG) у банківську діяльність сприятиме сталому економічному розвитку. Регуляторні органи мають підтримувати розвиток ринку зелених облігацій, екологічно орієнтованих інвестиційних фондів та ініціатив, спрямованих на зниження вуглецевого сліду банківської діяльності.

Зростання рівня фінансової інтеграції на глобальному рівні обумовлює необхідність посилення транскордонного співробітництва в моніторингу фінансових потоків. Координація між національними регуляторами сприятиме ефективнішому виявленню незаконної фінансової діяльності, запобіганню ухиленню від оподаткування та відмиванню коштів, що, у свою чергу, підвищить прозорість та безпеку міжнародних фінансових транзакцій.

У сучасних умовах трансформації фінансової системи України важливим напрямом державної політики стає формування інституційного середовища, сприятливого для розвитку фінансових інновацій. Основу нормативного регулювання у цій сфері становить Закон України «Про платіжні послуги», що набув чинності 1 серпня 2022 року, та який імплементує ключові положення Директиви Європейського Союзу PSD2[56]. Закон визначає класифікацію платіжних операцій, перелік доступних платіжних послуг, типологію постачальників, загальні принципи функціонування платіжних систем, а також правила емісії та використання електронних грошей. Імплементация європейських стандартів забезпечила відкриття доступу до банківських рахунків третім сторонам (TPP) на основі стандартизованих API за умови надання клієнтської згоди, що стало фундаментом для запуску екосистеми відкритого банкінгу в Україні.

З метою забезпечення безпечного середовища для впровадження фінансових інновацій законодавство передбачає запровадження посиленних процедур ідентифікації та верифікації клієнтів, зокрема за допомогою засобів дистанційної ідентифікації. Водночас посилюються вимоги до кібербезпеки, а

також функціонування антифродових механізмів у межах платіжної інфраструктури. Реалізація цих норм координується Національним банком України, який виступає ключовим регулятором цифрової трансформації фінансового сектору.

Значним кроком у напрямі розвитку інноваційної регуляторної політики стало запровадження у 2023 році спеціального режиму випробування фінансових технологій – регуляторної «пісочниці» (Regulatory Sandbox). Вона дозволяє фінансовим стартапам і банківським установам тестувати новітні продукти в умовах контрольованого ринкового середовища за участі регулятора. Основна мета цього інструменту полягає у зниженні бар'єрів для виходу інновацій на ринок, посиленні конкуренції та стимулюванні розвитку FinTech-сектору в Україні.

Національним банком України у 2025 році було презентовано концептуальний документ – «Зелену книгу» з питань розвитку RegTech та SupTech [58]. У ній обґрунтовано доцільність інтеграції технологій штучного інтелекту, блокчейну та автоматизованих систем збору звітності у процеси регуляторного нагляду та супервізії. Такий підхід передбачає підвищення ефективності контролю, зменшення навантаження на фінансових посередників та оптимізацію витрат на регуляторну відповідність.

Водночас одним із ключових напрямів цифрової трансформації українського фінансового сектору є розвиток системи відкритого банкінгу (Open Banking). Проект нормативного забезпечення Open Banking, який має набути чинності у серпні 2025 року, передбачає стандартизацію API-доступу до фінансових даних виключно за згодою користувача. Його реалізація дозволить забезпечити безпечний обмін даними між банками та сторонніми постачальниками фінансових послуг, що відповідає вимогам сучасного цифрового середовища та міжнародним стандартам, зокрема у сфері захисту персональних даних, аналогічних до положень GDPR.

Однак впровадження відкритого банкінгу супроводжується низкою викликів. Так, фінансові установи стикаються з потребою модернізації IT-

інфраструктури, уніфікації стандартів передачі даних та забезпечення високої стійкості сервісів до кіберзагроз. У цьому контексті роль держави полягає не лише у формуванні нормативної бази, а й у створенні умов для підвищення технологічної готовності банківського сектора до нової парадигми фінансової взаємодії.

Одним із ключових завдань є формування уніфікованої нормативної бази щодо цифрових активів, зокрема закріплення на законодавчому рівні правового статусу цифрової гривні. Такий підхід, узгоджений із висновками проєкту E-Hryvnia, сприятиме забезпеченню прозорості та юридичної визначеності транзакцій із е-гривнею, що є необхідною умовою для її інтеграції в економічну систему України під егідою Національного банку України.

Водночас важливим напрямом правового зближення є гармонізація вітчизняного регулювання віртуальних активів із положеннями Регламенту ЄС MiCA, що унеможливить явища регуляторного арбітражу та сприятиме зростанню довіри з боку міжнародних інвесторів.

Пріоритетним є завершення розробки регламенту щодо впровадження Open Banking, який має набути чинності 1 серпня 2025 року[59]. Документ має містити детальний опис технічних вимог до RESTful API, що забезпечить безпечний і стандартизований доступ до фінансових даних, сприяючи розширенню участі ринкових суб'єктів. Забезпечення інтеоперабельності відповідно до вимог Загального регламенту про захист даних (GDPR) та аналогічних стандартів підвищить рівень довіри користувачів і зменшить ризики витоку інформації, що є критично важливим у цифровому середовищі.

Подальше розширення функціонування Regulatory Sandbox передбачає збільшення доступу для стартапів і банківських інноваційних проєктів через зменшення адміністративних бар'єрів. Це створить передумови для апробації новітніх технологій в умовах наглядового середовища Національного банку України. Паралельно має відбуватися інтеграція рішень SupTech, зокрема систем аналізу великих даних і машинного навчання, що дозволить

оперативно виявляти аномальні або ризикові поведінкові патерни у діяльності фінансових установ.

Удосконалення кіберзахисту передбачає підвищення обов'язкових стандартів безпеки інформаційних систем банків і запровадження механізму їх сертифікації. Такий підхід сприятиме зниженню вразливості до кібератак та підвищенню загального рівня стійкості фінансової інфраструктури. Водночас важливо впровадити зобов'язання щодо оперативного звітування про інциденти з кібербезпеки та забезпечити координацію із Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України, що дозволить ефективно реагувати на загрози та мінімізувати потенційні збитки клієнтів.

Розробка єдиних стандартів якості фінансових послуг (SLA) та створення централізованого порталу для розгляду скарг дозволить оперативно вирішувати спірні питання між клієнтами та банківськими установами, сприяючи формуванню довіри до фінансової системи. Стандартизація форматів звітності та обміну інформацією між фінансовими установами сприятиме посиленню прозорості фінансових операцій і дозволить регулятору здійснювати більш точний і швидкий аналіз ринку.

ВИСНОВКИ

На основі проведеного дослідження можемо зробити наступні висновки.

Встановлено, що фінансові інновації у банківській діяльності являють собою багатогранне явище, для якого відсутнє єдине загальноприйняте визначення, що обумовлює необхідність урахування різних наукових підходів до їх інтерпретації. Вони охоплюють як розробку принципово нових фінансових продуктів і технологій, так і модернізацію існуючих банківських послуг та управлінських механізмів, що підтверджує їхню роль не лише у зміцненні конкурентних позицій фінансових установ, а й у забезпеченні ефективного розвитку фінансової системи загалом. Аналіз наукових підходів до класифікації фінансових інновацій свідчить про їхню відтворювальну, інвестиційну та стимулюючу функції, які сприяють підвищенню фінансової активності суб'єктів господарювання та оптимізації розподілу ресурсів.

Визначено, що комплексний характер фінансових інновацій у банківському секторі проявляється у взаємопов'язаності технологічних, організаційних та стратегічних трансформацій, спрямованих на підвищення ефективності банківських операцій. У контексті сучасних тенденцій розвитку фінансового ринку вони включають не лише розширення спектра банківських послуг, а й упровадження передових інформаційних технологій, автоматизацію бізнес-процесів і адаптацію до змін регуляторного середовища. Такі інновації сприяють оптимізації витрат, підвищенню рівня безпеки фінансових операцій, персоналізації послуг і посиленню конкуренції між традиційними банками та фінтех-компаніями. Отже, фінансові інновації в банківській сфері можуть розглядатися як системний процес, що поєднує внутрішні організаційні зміни з розробкою нових стратегічних підходів до ведення фінансового бізнесу. Їх імплементація не лише зміцнює конкурентоспроможність банківських установ, а й сприяє загальному розвитку фінансового сектору, підвищуючи його стійкість у динамічних ринкових умовах. Водночас інтеграція фінансових інновацій у діяльність

міжнародних банків супроводжується низкою викликів, зумовлених технологічними, нормативними, операційними та клієнтськими факторами. Для мінімізації потенційних ризиків необхідне впровадження комплексних заходів з кібербезпеки, розроблення надійних механізмів дотримання нормативних вимог, систематичний моніторинг і оцінка ризиків, а також забезпечення відповідального управління штучним інтелектом і обробкою даних. Збалансований підхід, що поєднує інноваційність із ефективним управлінням ризиками, сприятиме підтримці фінансової стабільності та збереженню довіри клієнтів у цифровому банківському середовищі.

Досліджено, що трансформація банківського сектору під впливом технологічних, екосистемних, регуляторних і ринкових змін зумовлює необхідність адаптації фінансових установ до нових викликів. Генеративний штучний інтелект (GenAI) виступає ключовим драйвером інновацій, сприяючи оптимізації операційних процесів, удосконаленню систем управління ризиками та підвищенню рівня персоналізації банківських послуг. Його інтеграція дозволяє банкам підвищувати ефективність діяльності, знижувати операційні витрати та розширювати можливості у сфері кредитування, фінансової аналітики й консультування. Крім того, застосування штучного інтелекту сприяє формуванню стійкої та адаптивної банківської екосистеми, здатної відповідати вимогам сучасного цифрового середовища. Водночас довгострокові наслідки цих трансформацій потребують подальшого аналізу, оскільки розвиток інтелектуальних технологій і надалі визначатиме нові парадигми функціонування фінансового сектору.

Визначено, що індустрія цифрових банків продовжить свій розвиток у найближчі роки. З ростом попиту на цифрові фінансові послуги та посиленням інновацій у сфері фінансових технологій, цифрові банки можуть стати важливим гравцем на ринку фінансових послуг. Однак для досягнення успіху ці банки повинні постійно впроваджувати інновації, адаптуватися до змінюваних потреб клієнтів та долати нормативні труднощі, щоб забезпечити свою довгострокову життєздатність.

Встановлено, що на глобальному рівні відбувається активне формування нормативно-правових підходів до інтеграції цієї технології. Деякі держави, зокрема Бразилія, Канада та Чилі, перебувають на етапі розробки нових законодавчих актів, тоді як інші, як-от Південна Корея та Індонезія, фокусуються на створенні рекомендацій та керівних принципів. Водночас такі країни, як США та Сінгапур, розглядають питання регулювання ШІ з урахуванням етичних стандартів та ризик-орієнтованого підходу. Окремі держави, включно з Австралією, Японією, Швейцарією та Великою Британією, поки що зосереджені на аналізі потенційних регуляторних підходів, не впроваджуючи конкретних законодавчих змін. Особливої уваги заслуговують ініціативи Канади, яка розглядає можливість адаптації чинної нормативної бази до нових технологічних і геополітичних викликів, зокрема щодо фінансового сектору. Таким чином, спостерігається тенденція до створення адаптивних регуляторних механізмів, що балансують між сприянням інноваціям та мінімізацією ризиків. Більшість країн наголошують на важливості прозорості, підзвітності та безпеки систем ШІ, що свідчить про формування комплексного підходу до інтеграції штучного інтелекту в банківську діяльність у міжнародному контексті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шмігельська З.К. Банківські інновації: суть, необхідність і розвиток. *Вісник Національного банку України*. 2014. № 2. С. 34-41.
2. Єгоричева С.Б. Банківські інновації: Навч. посіб.. К.: Центр учбової літератури, 2010. 208 с.
3. Грошово-кредитне регулювання у механізмі забезпечення макроекономічної стабілізації і ефективності функціонування банківської системи України: Монографія / За ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. 530 с.
4. Харабара В., Харабара В., Грешко Р. Світові тренди банківських інновацій та технологій. *Journal of Scientific Papers “Social Development and Security”*, Vol. 13, No. 5. 2023 URL: https://www.researchgate.net/publication/376196336_Svitovi_trendi_bankivskih_i_nnovacij_ta_tehnologij
5. Кривич Я.М., Драніцина Я.О. Банківські інновації, як фактор підвищення рівня довіри та лояльності клієнтів. *Вісник Сумського державного університету*. 2019. № 3. С. 33-39.
6. Хімич А. В., Штулер І. Ю. Сучасні тенденції та інновації на ринку банківських послуг та проблеми впровадження банківських інновацій в Україні. *Фінанси, банківська справа та страхування*. 2020. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2022/02/10.20_topik_Ximich-A.V.-Shtuler-I.Y.51-61.pdf
7. Іванов С.В. Особливості банківських інновацій. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 30-2. С. 73-80.
8. Криховецька З. М., Левандійський О. Т. Сутність і напрями розвитку банківських інновацій. *Економіка та держава*. № 8. 2022. С. 56–61. URL: http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/13191/1/Ek%2B8-2_022_St9.pdf

9. Вовчак О. Д., Гонгало Н. Н. Цифрові інновації та їх вплив на конкурентоспроможність банків. *Вісник університету банківської справи*. 2020. № 3 (39). С. 46–51. URL: <https://ser.net.ua/index.php/SER/issue/view/16>
10. Коваль Н. Інноваційні засади розвитку в контексті фінансового та банківського сектору. *Економіка та суспільство*. 2024 (61). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-113>
11. Шкільняк К. Чинники впровадження інновацій в банківському бізнесі в сучасних умовах. 2024. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/11/11.24_topic_Kostyantyn-Shkilniak-84-92.pdf
12. Kyambade M., Rehema Kagere, Afulah Namatovu, Abdul Male Ssentumbwe, Monica Tushabe, Sheilla Oyella. Technological Innovation and Commercial Banks' Financial Performance. *A Mediation Analysis of Risk Management Practices*. 2024. URL: https://www.researchgate.net/publication/382183952_Technological_Innovation_and_Commercial_Banks'_Financial_Performance_A_Mediation_Analysis_of_Risk_Management_Practices
13. Nkem, I. S., Akujinma, A. F. (2017). Financial Innovation and Efficiency on the Banking Sub-Sector: The Case of Deposit Money Banks and Selected Instruments of Electronic Banking, *Asian Journal of Economics, Business and Accounting*, 2(1), 1-12.
14. Financial Innovation and Financial Risks URL: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S187705092201907X?ref=pdf_download&fr=RR-9&rr=92230f71e9f62494
15. Дзюблюк О.В. Інноваційні вектори розвитку банківської системи. *Світ фінансів*. 2019. № 3. С. 8–25.
16. Пасічник І.В., В'язовий С.М. Розвиток FinTech-індустрії в Україні та її ризики для банківської діяльності. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 4. С. 480–484.
17. Безпалый Р.В. Фінтех-інновації: передумови становлення та сучасні тенденції. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 2. С. 44–49.

18. Кльоба Л.Г., Добош Н.М., Сорока О.П. Впровадження фінансових технологій – стратегічний напрям розвитку банків. *Ефективна економіка*. 2020. № 12.

19. Шкодiна I.В., Дерiд I.О., Зеленько О.О. Цифрова трансформація глобального банківництва: проблеми і перспективи. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2019. № 3. С. 45–51.

20. GenAI in Banking: Top 5 Innovative Applications URL: <https://neontri.com/blog/genai-applications-banking/>

21. The transformation imperative: generative AI in wealth and asset management. EY, 31 October 2023. https://www.ey.com/en_us/financial-services/generative-ai-transforming-wealth-and-asset-management

22. How AI will make payments more efficient and reduce fraud,” J.P.Morgan, 20 November 2023. <https://www.jpmorgan.com/insights/payments/payments-optimization/ai-payments-efficiency-fraud-reduction>

23. Leading the AI revolution: tangible opportunities in risk management,” EY, 4 September 2023. https://www.ey.com/en_ch/banking-capital-markets/leading-the-ai-revolution-tangible-opportunities-in-risk-managem

24. Digital Engagement Soars at Bank of America to More Than 10 Billion Logins, up 15% Year-Over-Year,” Bank of America, 17 February 2022. <https://newsroom.bankofamerica.com/content/newsroom/press-releases/2022/02/digital-engagement-soars-at-bank-of-america-to-more-than-10-bill.html>.

25. Шкодiна I.В., Дерiд I.О., Зеленько О.О. Цифрова трансформація глобального банківництва: проблеми і перспективи. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2019. № 3. С. 45–51.

26. Чайковський Я.І., Ковальчук Я.Ю. Сучасні фінтех напрямки в банківському секторі. *Світ фінансів*. 2020. № 2. С. 36–48.

27. Digital Banks - Worldwide | Statista Market Forecast. URL: <https://www.statista.com/outlook/fmo/banking/digital-banks/worldwide#net-interest-income>

28. Banking Industry Trends for 2024 and Beyond URL: <https://www.infopulse.com/blog/forces-shaping-banking>
29. Digital Transformation in Banking: Driving Efficiency and Growth URL: <https://neontri.com/blog/digital-banking-transformation/>
30. Digital Banks - Worldwide | Statista Market Forecast URL: <https://www.statista.com/outlook/fmo/banking/digital-banks/worldwide#net-interest-income>
31. How Much Does It Cost To Build a Bank in 2024 | SDK.finance URL: <https://sdk.finance/how-much-does-it-cost-to-build-a-bank/>
32. Орел А. М., В. В. Дяченко Виклики та перешкоди впровадження цифрової бізнес-моделі банку в Україні. *Інвестиції: практика та досвід* № 5/2024. https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/28939/3/OREL_5-2024_S54-59.pdf
33. Improving Customer Experience in Banking URL: <https://neontri.com/blog/customer-experience-banking/>
34. Oper Credits - The digital mortgage origination software for lenders URL: <https://www.opercredits.com/>
35. Innovative Mobile Banking Apps: Key Features for the Future URL: <https://neontri.com/blog/mobile-banking-apps-outlook/>
36. Three customer experience trends that will shape financial services in 2023 and beyond - Microsoft in Business Blogs URL: <https://www.microsoft.com/en-us/industry/microsoft-in-business/customer-experience/2023/01/30/three-customer-experience-trends-that-will-shape-financial-services-in-2023-and-beyond/>
37. Cybersecurity in Banking: Understanding the Impact URL: <https://neontri.com/blog/cybersecurity-in-banking/>
38. Machine Learning in Fintech: Use Cases & Implementation Steps URL: <https://neontri.com/blog/machine-learning-fintech/>

39. Build Your Mobile Banking Application with SDK.finance URL: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/banking-matters/next-generation-core-banking-platforms-a-golden-ticket>
40. Modern Trends, Methods, and Digital Payment Technologies URL: <https://sdk.finance/what-are-digital-payments/>
41. White-Label Digital Solution: Fast & Customizable eWallet Software URL: <https://sdk.finance/digital-wallet-solution/>
42. Next-generation core banking platforms: A golden ticket?__URL: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/banking-matters/next-generation-core-banking-platforms-a-golden-ticket>
43. White-label finance mobile app | Pre-made banking app | SDK.finance URL: <https://sdk.finance/mobile-ui/>
44. What to know when shopping for VA construction loan lenders - Security America Mortgage _URL: <https://securityamericamortgage.com/va-construction-loan-lenders.html/>
45. Empirical analysis of the impact of financial technology on the profitability of listed banks - ScienceDirect URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1059056024007809>
46. Digital Banking vs. Fintech: A Comparative Guide URL: <https://www.decta.com/company/media/digital-banking-vs-fintech>
47. Aryan J, Nidhi S, Ansh V, Aman, Gungun, Pallavi D. R. The Integration of Fintech into the banking sector Aryan J, Nidhi S, Ansh V, Aman, Gungun, Pallavi D. R. URL: https://www.researchgate.net/publication/379783951_The_Integration_of_Fintech_into_the_banking_sector
48. Fintech and digital financial services ecosystem data for supervision and market intelligence. 2024. URL: https://www.afi-global.org/wp-content/uploads/2024/10/DFS_FINTECH_DATA_FOR_SUPERVISION_AND_MARKET_INTELLIGENCE.pdf

49. Banking for Tech and Disruptive Commerce | J.P. Morgan URL: <https://www.jpmorgan.com/industries-we-serve/technology>
50. Annual Reports & Proxy Statements | Bank of America Corporation (BAC) URL: <https://investor.bankofamerica.com/annual-reports-and-proxy-statements>
51. Kong Hong Bank URL: [dbs-annual-report-2024.pdf
https://www.dbs.com/iwov-resources/images/investors/annual-report/dbs-annual-report-2024.pdf?pid=splitter-home-annual-report-2024](https://www.dbs.com/iwov-resources/images/investors/annual-report/dbs-annual-report-2024.pdf?pid=splitter-home-annual-report-2024)
52. Innovation | BBVA URL: <https://www.bbva.com/en/innovation/>
53. Alam, Nafis. 2022. Fintech Regulation—A Key to Financial Stability. In *Global Perspectives in FinTech*. Edited by Hung-Yi Chen, Pawee Jenweeranon and Nafis Alam. Cham: Palgrave Macmillan. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-11954-5_2
54. Mugerma, Yevgeny, Yoel Hecht, and Zvi Wiener. 2019. On the Failure of Mutual Fund Industry Regulation. *Emerging Markets Review* 38: 51–72. URL: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S1566014118304175>
55. Regulatory approaches to artificial intelligence in finance oecd artificial intelligence papers. September 2024 No. 24 URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/09/regulatory-approaches-to-artificial-intelligence-in-finance_43d082c3/f1498c02-en.pdf
56. Імплементация Закону України "Про платіжні послуги". НБУ. 2025. URL: <https://bank.gov.ua/ua/payments/law-payment-services>
57. Регуляторна платформа Національного банку України. НБУ. 2025. URL: <https://promo.bank.gov.ua/sandbox/>
58. Зелена книга з розвитку регуляторних технологій на фінансовому ринку України. НБУ. 2025. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Zelena_knyga_2025_fin.pdf
59. Ukraine national bank issues draft regulation on open banking. 2025. URL: <https://cms-lawnow.com/en/ealerts/2025/05/ukraine-national-bank-issues-draft-regulation-on-open-banking>



Звіт подібності

метадані

Назва організації

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU

Заголовок

Фінансові інновації у міжнародній діяльності банків

Автор

Науковий керівник / Експерт

Балан Юлія Ігорівна/риччина І.Б.

Підрозділ

кафедра міжнародної торгівлі і маркетингу

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.



КП 1

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2



КП 2

13115

Кількість слів



КІЦ

109518

Кількість символів

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати намісний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		0
Інтервали		0
Мікропробіли		0
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)	a	48

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Копій тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз		Копій тексту
ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ЦЕНТРИКІХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/11/11_24_topic_Kostyantyn-Shkiliak-84-92.pdf	72 0.55 %
2	https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/11/11_24_topic_Kostyantyn-Shkiliak-84-92.pdf	31 0.24 %
3	https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/11/11_24_topic_Kostyantyn-Shkiliak-84-92.pdf	30 0.23 %
4	https://www.echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/download/886/726	27 0.21 %
5	https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/11/11_24_topic_Kostyantyn-Shkiliak-84-92.pdf	26 0.20 %